

Hind 18 krooni

HIIA LAPS

JA TEMA SÕBRAD JA SUGULASED

**LONTU
LAVAL**

**PRESIDENDI
KOER**

**EESTI
TÜDRUKUTE
SUURVÕIT
PORTUGALIS**

POPVIKTORIIN

**SELTSIMEES
KÄHRIK**

**ARVUTI
JA TERVIS**

ISSN 1406-3441

9 771406 344050

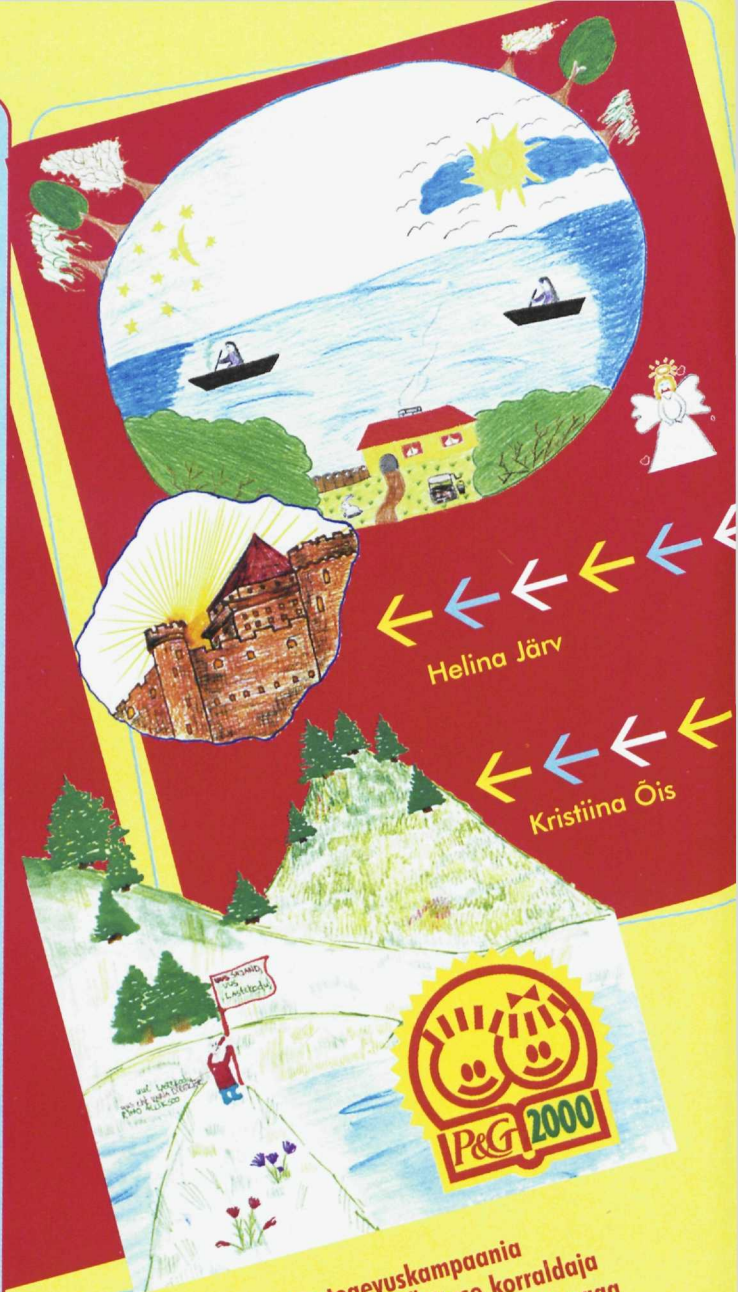
HEAD SOOVID TÄITUVAD

Jah, kõik meie head soovid täituvad varem või hiljem – muidugi, mida varem, seda parem, sest siis on soovid kõige palavamad ja rõõm nende täitumisest suurem. Aga mis parata: mõnikord peavad soovimised jääma vaka alla pikaks ajaks, vahel antakse nad koguni üle lastele ja lastelastele. Nii oli lugu näiteks teie vanemate ja vanavanemate sooviga, et Eesti saaks vabaks ja iseseisvaks. Nüüd, kus Eesti võib jälle iseseisva vabariigina elada, peaks igaüks meist tegema midagi selleks, et kõik – nii elu kui inimesed – muutuksid iga päevaga paremaks. Kõik isad-emad tunnevad rõõmu selle üle, kui saavad oma laste häid soove täita.

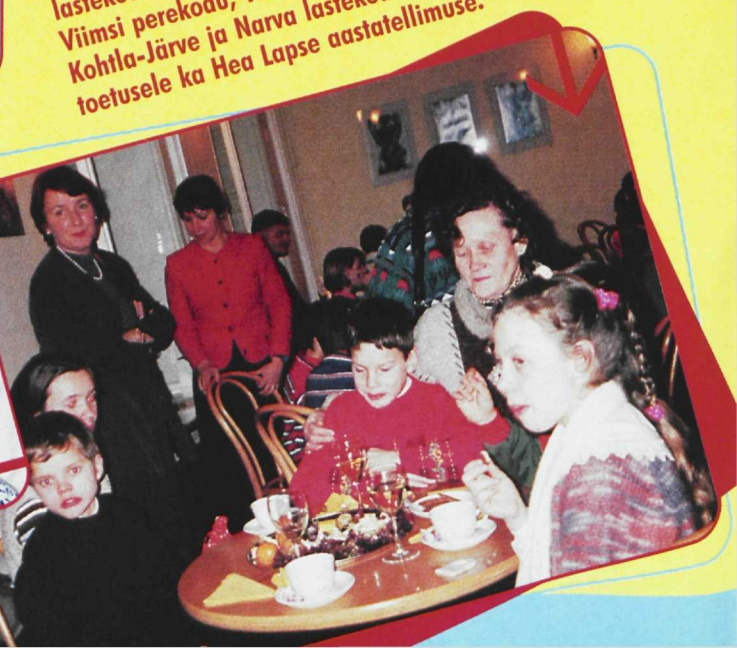
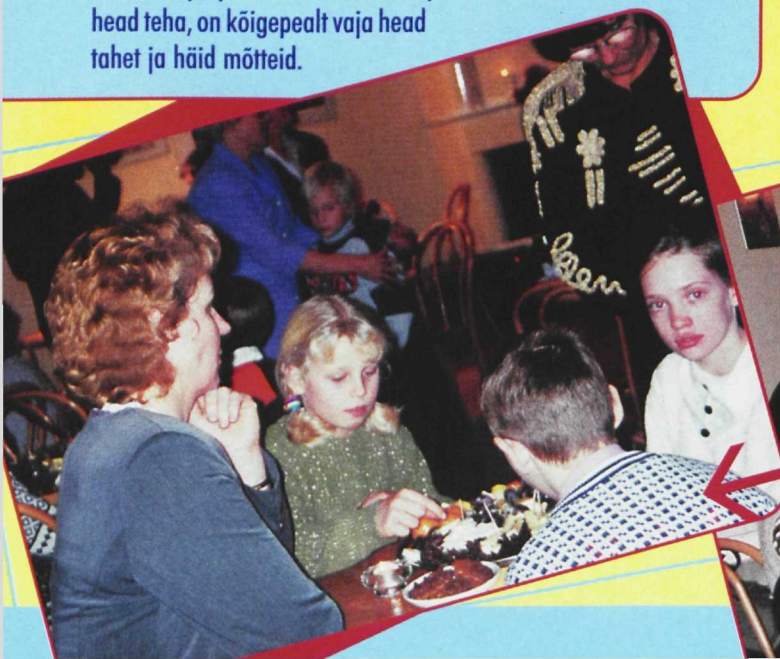
Ometi on veel palju lapsi, kellel pole oma kodu ja vanemaid, kes nende soove ära kuulaksid. Nende jaoks on loodud lastekodud, kus püütakse küll lapsi aidata ja toetada, aga ega see kerge ole.

Juba teist aastat käib Läänemere maades Procter&Gamble heategevuskampaania "Aita laste soovidel täituda!", mille kaudu kogutakse raha selleks, et lastekodulaste elu muutuks veidi õdusamaks. Seekord on toetatavate nimekirjas Kuressaare ja Väikemõisa väikelastekodu, Maidla ja Sillamäe lastekodu, Imastu koolkodu ning Tartu Mäekodu. Oma vanemate kaudu tead kindlasti, et ka väikese kodu remont on kulukas asi, mis siis veel kõnelda majadest, kus hommikust õhtuni tegutseb kümneid või sadu lapsi. Kuues lastekodus on loodetavasti peatselt remondimured murtud. Raha kogutakse sõna otseses mõttes senthaaval: iga Pampersi, Wash&Go, Arieli, Boldi, Alwaysi, Blend-a-Medi ja Tide'i paki või karbi müügist läheb heategevusele 55 senti. Lisaks sellele on Eesti Lastefond avanud arve Ühis pangas, mille number on 10052039573009, märksõnaks Heategevus 2000.

Seekordse kampaania patrooniks on Tallinna Laste Kaunite Kunstide kooli direktress Kaari Sillamaa, keda popmuusikasõbrad tunnevad paljude laulutekstide loojana. Selleks, et head teha, on kõigepealt vaja head tahet ja häid mõtteid.

Fotod on tehtud mulluse heategevuskampaania lõpupeol Tallinna Õpetajate Majas. Ürituse korraldaja Helje Heitur-Dungey pakkus koos patroon Reet Linnaga lastekodulastele kohvi ja küpsist-kommi. Tookord said Viimisi perekodu, Viiratsi, Tartu "Käopesa", Pärnu, Kohtla-Järve ja Narva lastekodud lisaks rahalisele toetusele ka Hea Lapse aastatellimuse.

Kosmonaudi imelik unistus

On lehma kodu lehmalaud,
viib hiire urgu uruauk
ning mullas elab porrulauk
ja uulitsal paskaak.

On linnumaja oksa all,
poeb õhtul pessa pesapall,
kui õnnelik on must metall –
tal kodus rauamaak.

Kuid kuhu läheb kosmonaut,
kui saab tast hallipäine rauk?
Sest seal, kus suur osooniauk,
ei ole kodumaad...

Seal nõnda palju avarust,
kuid koju ei vii ühtki ust,
nii käre külm ja murest must
on sealne elulaad.

Seal ilmastik on imelik
ja igavus on liiga pikk,
sest ringi uitav igavik
on ilma otsata.

Seepärast mõtleb kosmonaut,
et enne, kui läeb kortsu laup,
võiks kärgatada kogupauk,
kus kosmos otsa saab.

Laur Lomper

TRÜKIKRATIL on silmad maas:
kuulsa kirjaniku Silversteini nimi
oli ekslikult Silverstone.
Häda nende kividega!
Vabandust.

Novembrikuu

Novembrikuu on külmakuu,
siis raagus põõsad, raagus puud
ja tuuled hüüavad: uh-huu!

Novembrikuu on mardikuu,
mardikuu ja kadrikuu.
Mardil küüned külmetavad,
Kadril varbad valutavad.

Novembrikuu on tahmakuu –
siis Tahma-Toomas ukse suul!

Liina Suvi Põltsamaa
ühisgümnaasiumi Vc klassist

Pea

Peas käivad mul mõtted –
ühed ühesugused ja teised teistsugused.

Vahel ilmuvad ka petted,
ühed kibedad ja teised lillised.

Vahel aga pea täis kurbust
ja see muudab teiste tuju halvaks.
Mu tuju võib tulla ka võidust,
kuid mõtteid ei paneks ma pahaks.

Mis juhtub, kui unistan
või mõnikord midagi unustan?

Vist kõik see tuleb mu peast –
peast, kus kurbust ja rõõmu.
Võtaks ma lonksu veesõõmu
ning siis on peas luuleread.

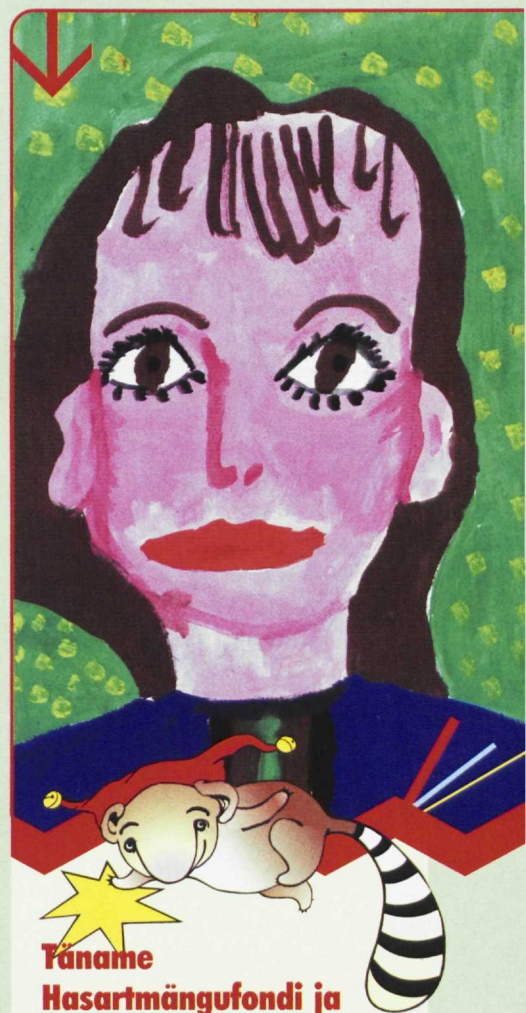
Miikael Adam Lotman Tallinna
Prantsuse Lütseumi Vb klassist

Minu Eestimaa

Eestimaa on väike maa.
Olümpial ta suureks saab.
Juba kahe pronksiga
teisi riike edestab.
Ja kui tuleb Noole kord,
tõuseb püsti iga lord.
Palju kuulsust Eestil toob,
kui ta lendab nagu nool.

Heigo Rosin Põltsamaa
ühisgümnaasiumi Va klassist

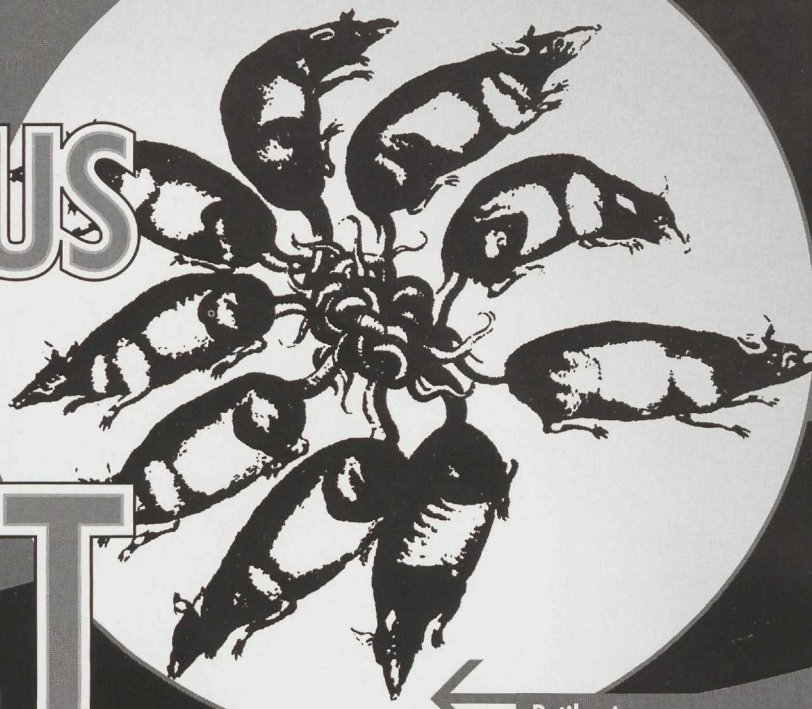
Anna-Maria Rannamägi
Lagedi põhikoolist

Täname
Hasartmängufondi ja
Kirjanduse Sihtkapitali

LOODUS TEEB IMET

Rotikuningas

13. juulil 1748. aastal oli saksa mölder Johann Heinrich Jäger sunnitud nentima, et tema Grossbalhauseni veskis leidis muudki peale jahu, kui veskiratta aluskivide vahelt kukkus välja 18 rotist koosnev veider segasumm. Kõik nad olid üksteise küljes sabapidi, mis olid põimunud omavahel üheks suureks gordioni sõlmeks.

Sedalaadi moodustist nimetatakse *kuningrotiks* (*roi de rats*, mis ilmselt tuleneb sõnaühendist *rouet de rats* ehk rotiratas) ja need pole viimastel sajanditel Euroopas sugugi haruldased. 1822. aasta detsembris avastasid Ida-Saksamaal asuva Döllstedti küla põllutöölised ühest laudast õõnsa tala seest korraga kaks kuningrotti, millest üks koosnes 14, teine aga 28 loomast. Seni kõige hämmastavam leid aga tuli päevalvalgele 1828. aasta mais Buchheimis sealse möldri maja korstnast, kus avastati 32 kuivanud ning karvadeta isendist koosnev kuningrott. See haruldus prepareeriti ja kuulub praegu Altenberg Mauritianumi muuseumikogu hulka.

Raamatu "Rotid" autor Martin Hart on pühendanud kuningrottidele omaette peatüki, milles ta toob ära 56 sedalaadi juhust, millest 38 peetakse ehtsateks (loomulikult võltsiti ka kuningrotte haruldustehuvilistele soolase hinna eest müümiseks). Kõigil juhtudel on tegu musta rotiga (*Rattus rattus*) ja ainsaks teadaolevaks erandiks on 10 noorest põldrotist (*Rattus brevicaudatus*) koos-

nenud isend, mis leiti Jaavalt 23. märtsil 1918. 1929. aasta aprillis avastati Holsteinis noortest metshiirtest koosnev kuningeksemplar ja on teada ka paar sedalaadi juhtu oravatega. Kõige hilisemaks taoliseks leiuks on seitsmest rotist koosnev isend, mille leidis hollandi talupidaja P. van Nijnatten 1963. aasta veebruaris oma laudast Rupchenis Põhja-Brabandis.

Millega taolist nähtust seletada? Mõnede prantsuse zooloogide arvates võib isendite ühtehaakumine toimuda juba enne sündimist, nii et terve rotipesakond sünnibki kuningrotina. Ent kuna mitmes kuningrotis on olnud ka täiskasvanud isendeid, ei saa kõiki juhtumeid selliselt seletada. Kuna kuningroti liikmed pole ilmselt suutelised endale piisavalt toitu hankima, ei jõuaks nad sellisel kokkuaheldatud kujul kunagi küpsusikka.

Kui aga kari rotte satub kinnisse niiskesse ruumi, võivad nad seal kobarasse koguneda ja oma sabad nõnda kokku põimida, et neist moodustub umbsõlmne sasi-pundar. Rupcheni kuningroti röntgenpildistamisel ilmnes, et loomade sabad olid tõepoolest kokku sõlmunud. Mitme roti sabalumurdude ja nahapaksendite põhjal võis järeldada, et sõlm oli tekkinud juba tükk aega tagasi, ent kuidas see täpselt toimus, jääb saladuseks.

Koolimullid

Anneli Orgusaar Tallinnast saatis järgmised koolimullid.

Numbrimärguanded

- 0 – tutvus
- 1 – sõprus
- 2 – kutse
- 3 – kiri
- 4 – õnn
- 5 – armastus
- 6 – viha
- 7 – palav armastus
- 8 – pulmad
- 9 – truudus
- 10 – suudlus
- 11 – laps
- 12 – jalutuskäik
- 13 – lähed temaga
- 14 – igavene viha

Kirjapaberiga võid märku anda oma tunnetest.

Roosa – armastus.

Valge – puhas armastus.

Punane – tugev armastus.

TRIIBU-LIINE MÄRKUS:
eriti tugev on kirjutaja armastus kindla peale siis,

kui kirjutatakse punase tindiga punasele paberile! Ja mida kõike sealt võib välja lugeda! Mm! – see paber juba ei punasta!

ENNUSTAMINE RAAMATUGA

Võta kätte umbes 85 – 120-leheküljeline raamat ja keera lehti (raamatut küljega sissepoole hoides ja hästi kiiresti) nii, et sa ise lehte ei vaata. Kui arvad sõrme keskel olevat, siis peatu ja vaata leheküljenumbrit (näiteks 62). Siis pane raamat jälle kinni ja hakka täpselt samamoodi lehekülgi vuristama. Kui arvad olevat leidnud sama (62.) lehekülje, siis ava sealt kohalt raamat. Kui sa väga palju ei eksi, siis näed, et lehekülg on näiteks 64.

Nüüd lahuta suuremast arvust väiksem: $64 - 62 = 2$.

Tulemus annab sulle teada erinevaid asju. Võid näiteks raamatult küsida

... kui palju on sul tulevikus lapsi;

... mitu järgmist aastat on sul eriti õnnelikud;

... mitukümmend aastat sa veel elad keskmiselt õnnelikku elu;

... mis hinne sul kunagi tunnistusele ei tule;

... mis on sinu õnnumber;

... mitu iidolit sul on jne.

Ennustamismulli saatis
Liis Lass Tallinnast.

Kirjavahemärkide tähenduslikkust on uurinud Karolina Karu Mustlast.

?? – terve

??? – tunnen igatsust

!!! – armastan

!! – olen armukade

! – mõtlen sulle

!!!! – oled mulle

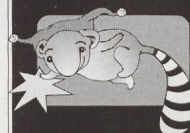
kõige kallim

!!!! – igatsen sind

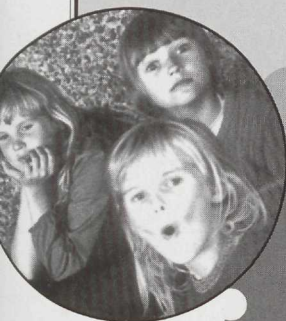
!!!! – ootan vastust

!!!!? – ootan kirja

!?! ei armasta

Triibu-Liine tervitus:
Ole ??, Karoliina!

VALGAS VÕLUTI SUVEL PUUTÜVEDEST VÄLJA LIHASEID, LUID JA NOTSUSID

Mike Leads sõidab Inglismaalt Eestisse juba mitmendat suve. Temale meeldib teha hoopis loomakujusid. Nagu näete, võib puutüve ka lihtsalt pikali jätta, et sealtriske notsuema koos pisikeste põrsastega välja päästa.

Noore eesti skulptori Neeme Külma käe all tekib tükkesse pehmeid kaari ja volte, nagu poleks tegemist puidu, vaid pehme kangaga. Ainult krobelse koorega "kael" annab tunnistust sellest, et mõne aja eest elas skulptuur veel metsas.

Läti skulptoril Janis Osisel on hoopis teistsugune "käekiri" – tema tütarlaps ei kipu kusagile, vaid seisab rahulikult mõtiskledes paigal.

Kui Tallinna lastele tundub mõni neist skulptuuridest tuttav, siis pole imestada midagi: sügisel käisid kõik Valga sümposiumi tööd Tallinnas külas ja seisid mõnda aega Kaarli puiesteel reas. Kodukanti tagasi pöördudes jäid skulptuurid oma puusüdamete põksudes ootama, kelle neist valib ilusaima aia konkursi võitja endale kodukaunistajaks. Millise siin nähtud kujudest valiksid endale sina, hea lugeja?

Irlanna Marie Doyle leidis oma puujupist näiteks nõtke figuuri, millele kunstnik andis nimeks "Lihased ja luud". Skulptuuri sitked keerud paistavad kõigest jõust üles õhku pürgivat – võib-olla on see nii seepärast, et Marie peab liikumist ülitähtsaks: ta oli nimelt enne kujuriks hakkamist baleriin.

Valgamaad teatakse-tuntakse peamiselt ta ilusa looduse poolest. Kes Valgas käinud, see teab ka, et seal olles võib seista ühe jalaga Eestis ja teisega Lätimaal. Meie aga vaatame seekord kujusid, mis valmisid möödunud suvel Valgas puuskulptuuri-sümposiumil.

Kes ise saagi, meislit ja lihvimismasinat käes pole hoidnud, sellele võib iga seda sorti kujude tegemise algus paista lihtsalt metsatöölise askeldamisena. Platsil seisvad suured rohmakad puutüved näivad üpris sarnastena, ja ainult kujurid ise oskavad aru saada, kas puust võib välja võluda tütarlapse, toonekure või hoopis loomapere. Vahel loositakse puutüved kunstnike vahel välja, vahel otsustab liisk ainult selle, kes saab materjali esimesena valida. Kuid skulp-

torid on tavaliselt sõbralik rahvas, nii et saare-, kuuse- ja männitüved jagatakse omavahel rahumeelselt ära, püüdes igaühe ideede ja soovidega arvestada.

Ja siis algab töö: kõigepealt hakkavad mootor- või elektrisaed undama, nii et saepuru lendab igasse kanti. Seejärel hakkavad kujurid tegema rahnitööd: ettevaatlikult meisliga toksides vabastavad nad puidust just sellised figuurid, mille nad enne tööle asumist paberile olid pannud. Ning kui lõpuks lihvimismasinate kettad pöörlema hakkavad, ei ütle enam pealtvaataja silm, et paari-kolme päeva eest seisid platsil enam-vähem ühesugused puujõmakad: igal kujul on oma nägu ja iseloom.

Tere, loom!

Minu kass

NIMI: Ints
HÜÜDNIMI: Popsik, Tibu, Potsu
VANUS: umbes 1 a.
PARIM SÖÖK: Whiskasi kuivtoit, rosinad
PARIM JOOK: soe piim
MEELDIB: hamstrit kiusata, öösel kolistada
EI MEELDI: võõrad inimesed, üksi kodus olla
SUURIM SÕBER: hamster Sam

Intsu luuletus

Istun aknal, õue vaatan.
 Näen seal palju krantse.
 Tige terjer on kui saatan.
 Seda arvab igaüks.

Kaisa Tilga Tartust

Tere, Triibu-Liine!

Saadan Sulle oma kassi ja kahe teo andmed.

NIMI: Belinda
HÜÜDNIMED: Bellu, Bellini, Belinski
SÜNNIAEG: 03. 03. 1999
KAAL: 3,5 kg
LEMMIKTOIT: kala, konservid
PARIM MINUS: olen tark ja ilus
HALVIM MINUS: kipun küünistama
LEMMIKJOOK: vesi, piim
MEELDIB: laua peal linde passida, kiiktoolis magada
EI MEELDI: koerad, tolmuimeja

NIMI: Limusk Limmu
HÜÜDNIMI: Limmu
TOIT: marjad, salatilehed, porgandilehed

JOOK: vesi
PARIM MINUS: olen kiire (teo kohta)
HALVIM MINUS: olen limane
SOOV FÄNNIDELE: Tehke trenni!

NIMI: Bingo
TOIT: marjad, porgandilehed
JOOK: vesi
PARIM MINUS: olen väike
HALVIM MINUS: tukun liiga palju
SOOV FÄNNIDELE: Puhake hästi!
 Liisi Tagel Kanepist

Palun avaldage minu lemmikloomade ankeedid ja pildid!

NIMI: Karu
TÕUG: vetelpäästja ja lambakoera segu
SUGU: emane
SÜNNIAEG: 30. aprill 2000
LEMMIKSÖÖK: sealiha
LEMMIKJOOK: vesi
MÄNGUASJAD: sussid, puuklotsid jne
MEELDIB: kassiga mängida
EI MEELDI: halvad inimesed
PARIM SÕBER: kass
SOOV FÄNNIDELE: Sööge ikka liha!

Hei, Triibu-Liine!

Kirjutan sulle oma kahe teo andmed. (Tegelikult on mul kolm tigu veel!)

NIMI: Trixi juunior
HÜÜDNIMI: Trix
TOIT: võilille- ja porgandilehed
JOOK: lehemahl

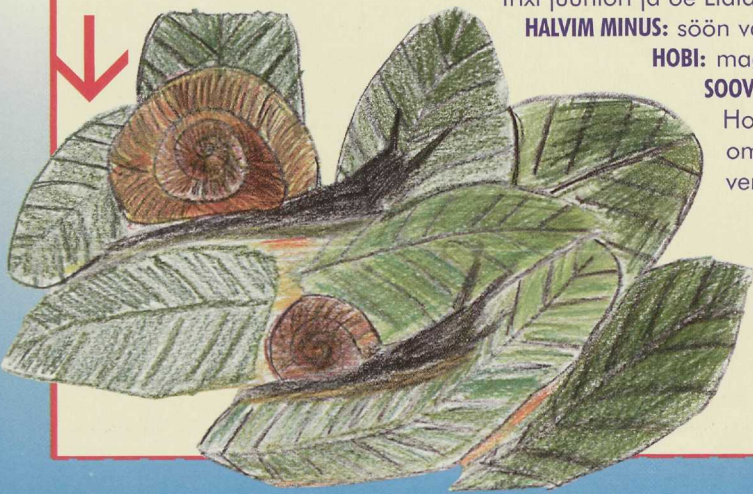
PARIM MINUS: olen armas väike tigu
HALVIM MINUS: kaon rohu sisse ära
HOBID: söömine ja ronimine

NIMI: Trixi
HÜÜDNIMI: Triki
TOIT: porgandilehed
JOOK: lehemahl
PARIM MINUS: hoolitsen oma venna Trixi juuniori ja õe Lidia eest
HALVIM MINUS: söön vähe
HOBID: magamine
SOOV FÄNNIDELE: Hoolitsege oma õdedevendade eest!

Maarja Endjärv Jõhvist

NIMI: Nöpsi
SÜNNIAEG: 20. veebruar 1999
SUGU: emane
LEMMIKSÖÖK: kala
LEMMIKJOOK: piim
MEELDIB: kapi otsas magada
EI MEELDI: õues olla, Karu hammustused
SOOV FÄNNIDELE: Olge arukad!

Ergoliina Pohlak Lääne Virumaalt

Tere, loom!

Siin on minu kassi andmed!

NIMI: Jennifer

SÜNNIAEG: aprill 2000

TÕUG: pärsia kass

VÄRVUS: oranž

MEELDIB: kassiliha süüa

EI MEELDI: kui väntsutatakse

SOOV FÄNNIDELE: Hoidke koera eest!

Grete Utso
Kongutast

Haksi kodulehekülg

NIMI: Haks Porgandimaiustus

TÕUG: harilik koduküülik

VANUS: 2, 5 a

LEMMIKTEGEVUS: aia närimine

LEMMIKTOIT: salat

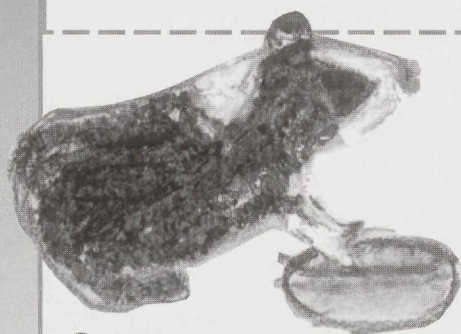
SÕBRAD: Piu ja Kuti

SUURIM MIINUS: turtsun

SUURIM PLUSS: olen väga nunnu

SOOV FÄNNIDELE: Olge sama lõbusad kui mina!

Ankeedi koostas
Kati Ibrus Tuhalast

Siin on minu merisea andmed.

NIMI: Borges

HÜÜDNIMI: Porru

VANUS: 1,5 a

TÕUG: inglise

HARJUMUS: puuri närimine, riiete kiskumine

LEMMIKTOIT: kurk, võilillelehed, hein, päevalilleseemned

PARIM MINUS: olen hästi nunnu

HALVIM MINUS: kisun ajalehe puruks

Sabine Preiman Tartust

Tere, Triibu-Liine!

Mõtlesin, et kirjutaks meie pere koera andmed sinu ajakirja.

NIMI: Berta Ehrenberg

HÜÜDNIMED: Koer, Kutsa

VANUS: 7a.

SUGU: emane

MEELDIB: vabalt ringi joosta, magada

EI MEELDI: KASSID!

LEMMIKTOIT: kõik, mis ette antakse

LEMMIKJOOK: vesi, piim

KASSIPIDAJALE: Ära oma lemmikut minu juurde lase, auh!

Anna Ehrenberg Tartust

NIMI: Džessika

HÜÜDNIMI: nunnu

SÜNNIAEG: 21.03

TÕUG: puudel

VÄRVUS: pruun

LEMMIKSÖÖK: liha, liha ja veel kord liha

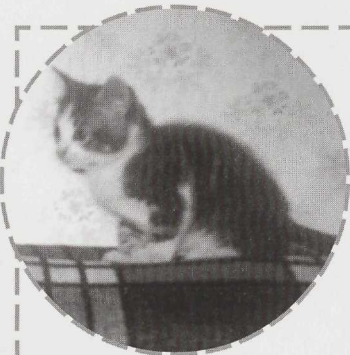
LEMMIKJOOK: kohvikoor

PARIM MINUS: olen nunnu

HALVIM MINUS: seda ei ole!

SOOV FÄNNIDELE: Olge sama tublid kui mina!

Elina Kann Tallinnast

Hei, Triibu-Liine!

Ma kirjutan natuke oma kassist.

NIMI: Jussi

VANUS: umbes 1a.

LEMMIKSÖÖK: liha, vorst

LEMMIKJOOK: piim

LEMMIKSAADE TV-s: kõik

loodusefilmid

MEELDIB: magada, mängida

EI MEELDI: kui segatakse

SUURIM PLUSS: olen hästi nunnu

SUURIM MIINUS: teen pahandust

SOOV FÄNNIDELE: Olge heas tujus!

Elen Luik Läänemaalt

Minu koer

NIMI: Fasta

TÕUG: pärsja

VANUS: 6 a

SUGU: emane

HÜÜDNIMI: Mauk

LEMMIKTOIT: maks

VÄLIMUS: üleni must, oranžide silmadega, hästi karvane ja lõmmis ninaga.

Karin Needo Moostest

Salmik, salmik, vaata ette!

Kristiina Vallimäe,
kes elab talvel Tallinnas
ja suvel Läänemaal, on kogunud
nii uusi kui vanu salmikuvärsse.

***
Need kolm
kui väga kindlat sõna
Sull' mälestuseks jätan ma.
Kui elust läbi
rändad Sa,
siis usu, looda, armasta!

***
Elu ilusaim aare
ON SÕPRUS!

***
Sõprus on pärl,
mida tuleb hoida säravana!

***
Ela ilmas kui lind,
nuta kui vaba inimene,
ainult ära mitte armu!
Muidu meie maha jääme!!!

***
Armasta poissi, kes pole nii ilus –
sellisest lahkuda pole nii valus!

***
Lilled, taevas,
kuu ja päike
meeldisid mulle,
kui olin veel väike.
Nüüd aga mulle
ei meeldi nad enam –
nüüd on mul sõber,
kes armsam ja kenam!

***
Sõprus ja mälestus
ei unune iialgi!

***
Päike teise
silma suleb,
vaatab alla
muiates:
"Oi, mis tore
paar seal tuleb
õõtsudes
ja tuiates!"

***
Õpi, õpi hoolega,
siis saad viisi kotiga!

***
Ma pildi kingin Sinule –
kui tahad,
ütle teistele!

***
Talvel sajab sügav lumi,
suvel vaevab raske uni.
Ehkki uni vaevab mind,
ei unusta ma iial Sind!

***
A ring is around
and has not end,
just like my love
to you, my friend!

***
Kes kõige lõppu kirjutab,
see kõige rohkem armastab!
Kes kirjutab veel peale mind,
see kindla peale vihkab Sind!

Tere, Hea Laps!
Saadan salme
oma ema raamatust.

Nele Luik Vatlast

***
Kustuv on igatsus,
kaduv on unistus,
meeles seisab vaid mälestus.

***
Otsida ja leida,
leida ja pettuda,
pettuda ja...
otsida jälle!

***
Suvi tuli ja läks,
ja tuleb jällegi.
Kuid Sina tulid ja läksid
Ega tule enam iialgi...

***
Ela õitsvas õnnes,
rõõmu, lusti käes.
Tervitan Sind vaimus,
jumalaga jää.

***
Ma ei kahetse, et Sind pole,
ma olen õnnelik, et Sa mul olid.
Ma pole kurb, et Sa mu jätsid.
Ma olen kurb, et Sa mind petsid.

***
Ajad kaovad,
rajad rohtuvad,
mälestus jääb.

***
Parim saatja eluteel
On hea tuju ja rõõmus meel.

MISSUGUNE ON TROLL?

Troll on karvane ja väike olend. Isatroll on minust väiksem, ta on 12 cm pikk. Ematroll on veel lühem, umbes 10 cm pikkune. Nad on minust palju vanemad. Ematrollil on pruunid säravad silmad, aga isatrolli silmad on mustad. Kõrvarõngaks on neil mõlemal ühes kõrvas käbi. Isatrollil on roheline samblast vest seljas. Ja neil on sabad taga. Lasteks on väikesed trollitüdrukud ja trollipoisid. Kodu on neil mägedes.

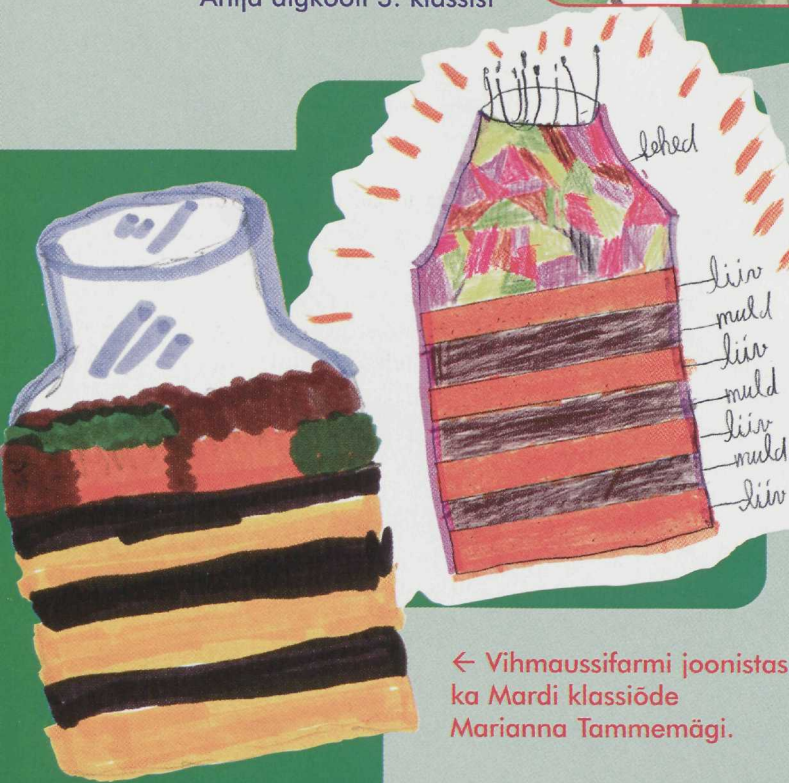
MINU TROLLIMUINASJUTT

Trollid elavad niisketes koobastes. Trollilapsed käivad metsakoolis. Riided on neil valmistatud samblast ja heinast. Õpetajateks on loomad ja linnud, kes õpetavad trollilastele oma häält ja seda, kuidas olla loodusega sõbralik. Trollivanemad käivad tööl. Nad vaatavad, et kui inimene on ära eksinud, siis aitavad hädasolija välja. Söögiks on neil seened ja marjad. Trollid elavad mägedes, kuna seal ei ole tsivilisatsiooni.

Jaak Järva
Anija algkooli 3. klassist

↑ Trollimamma pildi joonistas Siiri Aas samast klassist.

VIHMAUSSIFARM

Loodusõpetuse tunnis tegime vihmaussifarmi. See koosneb niiske mulla ja liiva kihtidest, mis ulatuvad kolmveerand purgini.

Kui tahad ka vihmaussifarmi teha, siis ära pane suurde purki ainult ühte ussi – tal hakkab muidu igav nagu inimestelgi. Viimaseks tuleb panna peale kuivanud lehti ja farm ongi valmis. Pidage ainult meeles, et ussid peavad olema pimedas ja jahedas kohas!

Me panime hästi suurde purki üksteist ussi. Üks uss ronis purgist välja ja kuivas ära, nii et me saime teda pintslina kasutada.

← Vihmaussifarmi joonistas ka Mardi klassiõde Marianna Tammemägi.

Mart Heitur-Dungey
Audentese erakooli 3.c klassist.

JASKA JA NELLI

Jaska ja Nelli oli paar, mis kohe silma torkas. Jaska oli vana ja tark haflingeri poni ja Nelli oli eesel selle sõna parimas tähenduses. Nad olid peigmees ja pruut, täiesti lahutamatu paar – elasid ühes latris, käisid koos koplis ja tööl. Mäletan ainult ühte katset neid eraldada, ja see lõppes Nelli-poolse tõestusega, et eeslitel on tõesti puupea – ta lihtsalt rammis ennast peaga latriuksest läbi.

Agaga ühel päeval sõitis õuele hobuseauto, ja rahulik pereõnn oli rikutud... Autolt kargas maha väike süsimust shetlandi poni – ka naissoost, ja tema esimeseks sigaduseks (millele, võib juba ette ära öelda) järgnes hiljem terve rodu) oli see, et ta andis koplisse pääsedes kohe Nellile jubeda keretäie ja lõi talt lihtsalt peigmehe üle. No hobustemaailmas juhtub selliseid asju üpris tihti ja need unustatakse ka kiirelt. Agaga mitte seekord!

Alguses üritas Nelli veel paar korda Jaska külje alla pugeda, aga sai kohe hirmsa hoopide rahe osaliseks. Vastane oli osav kakleja!

Järgmistel päevadel läks Nelli joonelt värvast sisse saades koplil ainukese hõreda kuuse alla ja jäi seal, pea maas, õhtut ootama. Ka muidu kurvameelsusele kalduv eeslitüdruk oli nii õnnetu, et lõpetas söömise, ja kuna me ei tahtnud ühel ilusal õhtul koplil eeslilaipa leida, siis ei lasknud me enam "paharetti" samasse aedikusse. Peale mõneajalist Nelli-poolset solvunud olekut jätkus poni ja eesli armastus, mis oli nii kirglik, et teist sellist pole ükski inim- ega hobusilm näinud ei siin- ega seal- pool Soome lahte.

JÕEHOBUSED

... võivad olla ka täiesti tavalised suksud, siis kui neid jõkke ujuma viiakse. Ja jõkke viidi neid eriti palavate ilmadega tihti. Alguses paistis see mulle uus ja põnev, aga kui ikka kuue higiseljalise ratsuga ilma sadulata jões käies pepu marraskile läks, siis ei olnud enam nii tore.

Vette läksid "vanad kalad" kohe, aga uustulnukad jäid vahel randa kahtlema. Kui üritasid aga mõnda "maameest" esimest korda märjaks teha, siis tuli ikka kõvasti võidelda. Kuid ka kõige rumalam loom õppis

peagi ära, et vees on jahe ja hea. Mida aga mõni kohe ära ei õppinud, oli ujumine ja ükskord oleks äärepelt õnnetuski juhtunud.

Ratsakoolist osteti ruun, kes oli kangesti kohmakas – ei saanud üle puulatigi, ilma et poleks selle otsa ninali kukkunud. No sellisega ma jõkke läksingi. Juhtisin hobust aina sügavamale ja sügavamale, kui äkki löid lained pea kohal kokku. Kõrvaltvaatajad kirjeldasid, et peale kadumistriikki ilmus veepinnale minu käsi, mis ulja ratsu ohjepidi veepinnale tõmbas, ning alles siis kogu ülejäänud hobune ja mina. Ruun oli muidugi ehmunud ja talle läks vett kõrva, aga ta oli nii paganama inimesi usaldav, et arvas tõenäoliselt nii: "Ju see on jälle mingi jama, mille inimsugu on välja mõelnud, ja kui kästakse sukelduda, siis võin seda ju teha ka."

Üks teine hobusest kangelane oskas ujuda küll, aga nähes teisi ratsusid randa tulemas, tardus ta hobustele omasel moel paigale. Võib öelda, et hobuse hingaminegi seiskub vahel, kui ta midagi huvitavat näeb. Jõgi ei ole aga tardumiseks õige koht – eriti kui su jalad põhja ei ulatu... Ja nii me hakkasimegi vaikselt põhja vajuma... Ma hüüdsin kõvasti: "Uju, hobune, uju, uju ometi!" ja rammisin jalgadega, kuidas aga jõudsin. Aga alles siis, kui ruuna silmad hakkasid juba vee alla vajuma, ärkas ratsu tardumusest ja hakkas hirnudes sõpradele vastu kahlama.

"HEA LAPSE" ÕUEMÄNGUDE TOP!

Kas sind huvitavad meie kevadel korraldatud õuemängude küsitluse tulemused? Siin nad on! Lugesdes mõtle sellele, kas ja kui palju sa ise õues mängid. Arvuti ja teler on huvitavad asjad, aga ära unusta, et nii su süda kui ajurakukesed vajavad pidevalt hapnikku! Ja kui praegu oma tervise käest lased, siis on raudkindel, et suurest peast läheb asi veel hullemaks. Oi-jaa, mitte ei tahaks, et sinust kasvaks va lodev, paks ja kahvatu viriseja! **JÄÄ LAHE-DAKS JA TERVEKS NAGU PRAEGU!**

Kõige populaarsem oli rahvaste pall, järgnesid jalgpall (ka tüdrukutel), korpall, mädamuna ja uka-uka. Populaarsuselt järgmised olid igasugused reketimängud. Edasi tulevad kull, keks, peitus ja tagaajamine – ikka vana hea mänguklassika. Aga nimekirjades oli ka mänge, mis panid Triibu-Liine kukalt kratsima: näiteks tukikas, põletamine, pätt, politsei ja pealtnägijad; stop, auto; laiade kätega nõid, ollalla, niit ja nõel, jalgrattamäng pantidega, rulluisupitt, ruut, 33, indiaca, vibra, aili, aillo, makaroon...

Kehalise kasvatus tund meeldis kõigile peale ühe vastaja ja viiendikul on see lemmiktunniks. Üks asi oli küll paljudele tüdrukutele vastumeelt: 2000 meetri jooks, mis võtab vahel lausa südame pahaks. Ainult üks tüdruk ütles, et võimlemistund talle üldse ei meeldi ja teine kinnitas, et tund meeldib talle ainult siis, kui selles mängitakse mänge.

Ka trennis käivad üllatavalt paljud vastajad: mitte ühegi spordialaga ei tegele ainult kaks vastajat – üks poiss ja üks tüdruk. Kõige popimad alad on kergejõustik, jalgpall, korpall, rulluisutamine ja aeroobika.

Lemmiktoitude edetabelit juhhib ... mäk-mäk... McDonalds: frii-kartulid, hamburgerid ja pitsa pitsa... Kahel lapsel lemmiktoitud puuduvad (mida ei tahaks küll kuidagi uskuda) ja kolm last eelistavad makarone. Suppe armastavad aga neli vastajat. Imet küll, aga magustoite (mannavahtu ja kooke) nimetatakse hulga vähem kui tõi-seid roogasid. Siiski, siiski: vita-miiniamps meeldib paljudele!

Päris rõõm oli lugeda, et enam-jagu terviseankeedile vastajatest on terved ja tragid. Just sellisteks jäägegi!

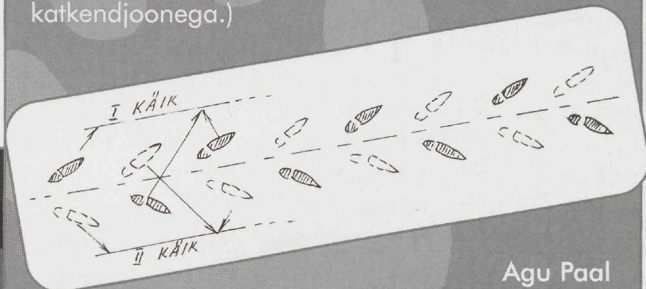
HOPP-HOPP JÄLJED

Lume tulekuni pole jäänud enam palju aega. Kui maa muutub valgeks, jäävad teadagi igale poole ilusad jäljed – kas siis loomadest või meist endast.

Jälgedega meenubki naljakas lugu, kus minu astumise tulemusi uurinud noor jäljekütt segadusse sattus. Soovitan proovida, kuidas sinu sõbrad või ka lausa võõrad asjast aru saavad.

Tuleb astuda rahuliku sammuga, veidi rohkem harkisjalu kui tavaliselt mööda sellist pinda, kuhu jäljed hästi alles jäävad. (Kõige paremini sobib raudteejaama perroon või asfaltkõnnitee.) Siis jalutad veidi eemalt oma jälgede algusse tagasi ja kõnnid sama teekonna uuesti läbi nii, et parema jala jälg satuks täpselt eelmise jälgederea vasaku kõrvale ja nii edasi. Jääb mulje, nagu oleks keegi koos-jalu hopp-hopp hüpnud. Nägin oma silmaga, kuidas üks asjalik koolipoiss koosjalu hüppeldes samasuguseid jälgi püüdis teha.

Jooniselt on näha, kuidas asi tegelikult käib. (Esimene läbikõndimine on joonistatud pideva, teine katkendjoonega.)

Agu Paal

TERE, HEA LAPSE!

Siin tähtedes on peidus 10 koeratõugu. Kui oled nad üles leidnud, siis tuleb

need paigutada allpool olevatesse ruutudesse. Et seda lihtsam teha oleks, on seal väikesed vihjed. Vastuse saab kokku lugeda hallidest ruutudest.

Elen Luik Vatlast

K	L	B	U	M	S	A
M	O	U	T	A	K	S
U	S	L	E	S	T	P
R	S	D	L	T	E	A
S	I	O	E	I	R	N
T	K	G	D	F	J	J
R	O	Ä	U	F	E	E
U	E	Ü	U	I	R	L
H	R	S	P	I	T	S

OSALEB SERIAALIS "LASSIE" 7

OSALEB FILMIS "KUHU KOER ON MAETUD" 13

TEMA TÕUNIMETUSES ON SONA LOSS 10

VÄIKEST KASVU 3

PEHME KARVASTIK MIDA PÜGATAKSE 8

JAHIKOER 1

15

16

12

14

VÄIKEST KASVU 5

9

11

KARVANE

VÄIKE JA SILE

ALGAB S-GA

Meie loomaarmastaja

MEIE LOOMAARMASTAJA HELVI JÜRISSESON

Kas Sul väiksest peast oli lemmikloomi?

Minu lapsepõlv möödus Kuressaares, kus mu isa oli maainsener. Mul olid seal koer Murti ja kass Inti, peale selle veel lehm Klaara, põrsad Pata ja Lorri ning kukk Peeter oma kanakarjaga. Murti oli foksterjer, kes oli kutsikana nii keevaline ja tempe täis, et tuli ta ära kohitseda. Operatsioonist peale oli keevalisus kadunud, aga tembud jäid. Murti oli kõigest mu koertest kõige inimhuvilisem. Aga kõige inimlähedasem oli mu valge puudel Bonifacius.

Kas Sulle meeldivad rohkem koerad või kassid?

Mul on eluaeg olnud koerad, sekka ka kass Aku – kauneim kass, keda tean. Aku sain ma ühe patsiendi juu-

rest, kes minu kiituse peale ütles: "Ah et ilus kassipoeg? Täna õhtul uputan ta ära, on ainult tülik ees." Küsisin kassi endale. Aku kasvas iluduseks: kohev kõrge hiirhall karv, smaragdrohelistes silmad, kaunist nägu ümbritsemas hallide karvade oreool. Aku oli m i n u loom. Ta käitus nagu koer, passis maja ees, kui ma töölt koju tulin ja sööstis mulle vastu minu najale üles hüpates. Toas ei lasknud ta mind hetkekski silmist, tundsin alati endal tema pilku. Aku jäi kaheaastaselt auto alla. Ta on maetud meie aeda.

Präegu on mul kodus viisteistkümne ja poole aastane foksterjer Ronald – raugakene, inimese eluaastate järgi 94. Kuulmine kehv, nägemine ka. Aga rõõmustab, kui koju tulen, teeb abituid katseid hüpa-

ta. Õhtuti haugub aias ikka veel ilusa kõlava baritoniga.

Suvel pidin paariks nädalaks ära sõitma ja kuna elan üksi, oli ainuke võimalus Ronald "magama panna". Küsisin telefoni teel loomaarstilt, et mida ma pean tegema selle surmasüsti ajal. Selle kõne ajal hakkas Ronald niitsuma – niitsus ja niitsus, kuni kõne lõppes. "Ei," mõtlesin ma, "ma ei saa teda hukata, sest ta sai kõigest aru." Õnneks leidsin loomaarmastaja inimese, kes minu äraolekul Ronaldi eest hoolt kandis. Ronald elab – las elab, kuni elab.

Kas Sinu lapsed peavad koduloomi?

Mul on kaks last: Peeter ja Kerttu. Neil mõlemal on oma perekond. Peetri peres loomi ei ole, Kerttul on tohutult inimsõbralik noor taksikoer Kruubi. Ta hüppab, ta lakub mu nina ja kõrvu, tõmbub mu süles hetkeks kerra, et siis jälle lakkuma hakata. Toon talle nüüd kaasa koerte närimiskondi, et natukenegi rahu saada. Aga ta on armas vingerjas.

Kas vastab tõele, et oled sugulane teise eesti lastekirjanikuga – Eno Rauaga?

Eno Raua ema oli minu isa õde. Olimes Enoga perekonnas ainsad lapsed ja lapsepõlves olime tihti koos – Eno meie pool Kuressaares ja mina nende juures Nõmmel. Meil oli kogu aeg huvitav olla. Eno eestvõttel mängisime paberist väljalõigatud päkapikkudega. Minu poolt tulid juurde Kõvera Kase ja Suure Kivi vaimud. Neid polnud võimalik näha, nad ilmutasid ennast igasuguste kummalisustega nagu näiteks tuuletuses lehekeste liigutamine või Suure Kivi turjalt männiokaste maha pudistamine. Pidi ainult kaua ja hiirvaiksel ootama.

Kas Sul on kavas mõne uue lasteraamatu avaldamine? Mis on selle pealkiri?

Minult on ilmumas kirjastuses Tiritamm lasteluule raamat. See on Maurice Careme'i "Naeruhull kirsipuu", mis on tõlgitud prantsuse keelest. Need luuletused on sõbralikult naljakad ja veidralt lõbusad.

Käsil on siin-seal ilmunud lastejuttude raamatuks kokku panemine ja neile lisa kirjutamine. Pealkirjaks tuleb "Juturedel".

MÄGRA MAJA

HELY JÜRISSON

MÄGRAL OLI MAJA,
 NII NAGU YAJA,
 SEE TEMALT VÖTTIS
 KOGU TEMA AJA:
 JUBA TEHTI TREPPI,
 JUBA PANDI VÕODRIT —
 MÄORA PERES POLNUD
 AINSATKI LOODRIT.
 EI TAL OLNUD MAHTI
 POESABAS SEISTA,
 KÕIK, MIS MAJAS TARVIS,
 ISE VALMIS TREIS TA.
 NÕNDA MÄGRA MAJAS
 KASEMETSÄ VEERES
 TASASELT JA TARGU
 ELUKENE VEERES...
 KUNI OHEL ÖHTUL
 KEEGI ÄKKI KLOPPIS —
 UKSE TAGA SEISID
 KÄHRIKKOERAD TROPPISI
 TRÖGISID KÕIK SISSE,
 PAMBUD PANID MAHA,
 VAATASID SIIS RINGI:
 «KÕRTERE POLE PAHA»
 «KUULGEI» HÖÖDIS MÄGER,
 «MISKI SIIN EI KLAPI!»
 KÄHRIK TALLE VASTU:
 «KÕIK ON KORRAS, PAPI,
 RUUM ON TEIL JU LAHE —
 JÄXME VEIDI SIIA...»

POLEKS MÖTET ASJA
KAKLUSENI VIIA.»

KÄHRIKUID ON PALJU,
KÄHRIKUIL ON KIHVAD,
PÕKSTE PEAL YHEEL KÕIGIL
ROTINAHAST RIHMAD.

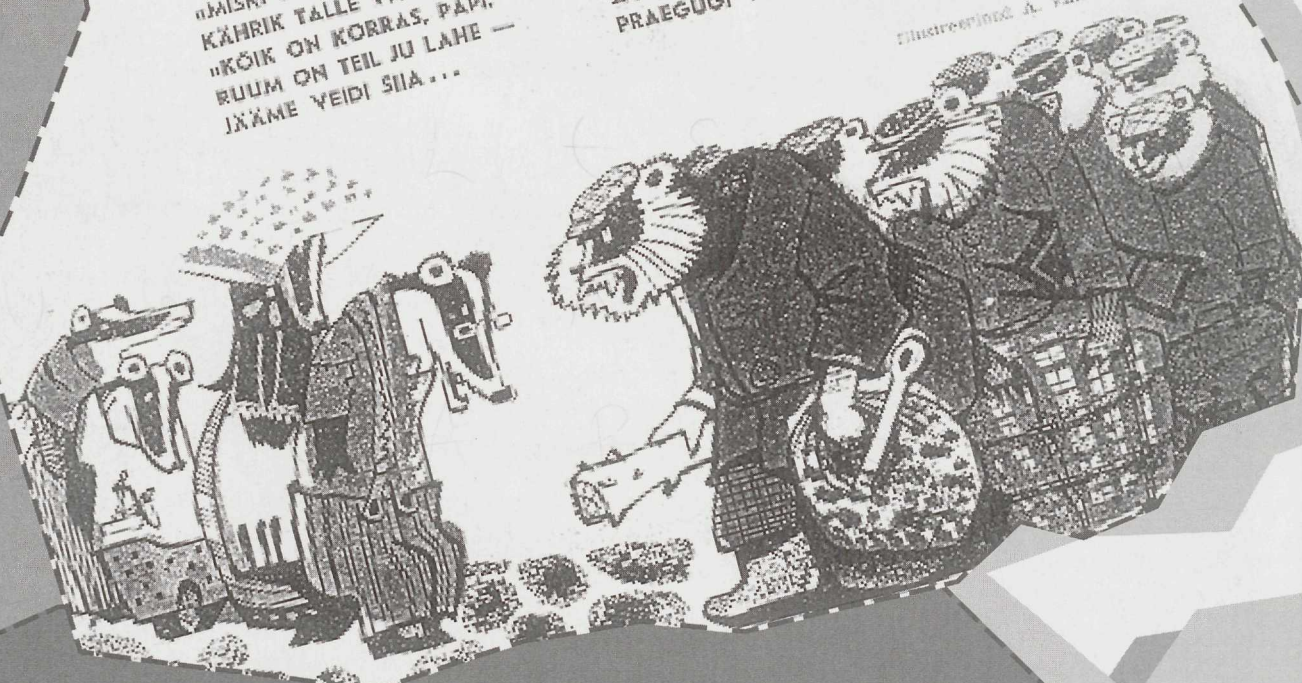
JÄIDKI KOERAD MAJJA,
SEADSIS ENMAST SISSE,
OMAKORDA VÕTSID
SÕPRU KORTERISSE.

AGA MÄGRAPAPI
KÕNDIS KOHTU VAHET
LOOTUSES, ET KOHUS
NUHTLEB SEDA PAHET.
AGA KOHTUSAKSAKS
OLI YANA KARU,
KELLEL KÕIK LÄKS MEELEST,
KES EI SAANUD ARU.

MÄGRAPAPI YISALT
RÕNDAS KOHTUMAJA,
KUNI TALLAS SISSE
SUURE LAMAJA.

SEE EI OLE TEADA,
KUIDAS LÕPPES KOHUS,
AGA RADA LOOKLEB
PRAEGUGI YHEEL ROHUS.

Illustratsioonid A. VIKSBERG

Helvi Jürissoni luuletus "Mägra maja" sai 1970. aastal — siis, kui Sinu isa-ema, hea lugeja, olid alles pisikesed — kuulsaks üle Eestimaa. Sellele tehti mitu lauluviisi, mille esitamiseks pidi olema julgust, sest tollal siin valitsenud võõra, nõukogude võimu esindajad kahtlustasid, et värssides pilgati selleaegset poliitikat, mille kohaselt eestlastel polnud oma maal mingit sõnaõigust. Luuletus ilmus tollase lasteajakirja "Pioneer" veebruarinumbris, ning ajakirja peatoimetaja Holger Pukk sai värsside avaldamise eest karmilt karistada.

EESTI TÜDRUKUD

võitsid ülemaailmse lauluvõistluse

Kohvrid on Mirjamil, Kättil ja Petral kaasas seepärast, et nende võistlusaluloks oli Valter Ojakäärü "Sõit pilvelaeval".

Täiskasvanute edusammudest kõmab tavaliselt terve maa ja ilm, kuid vähesed teavad seda, et suvel töid ETV Lasteakraani muusikastudio tüdrukud Portugalis ÜLEMAAILMSELT lauluvõistlusel ära mõlemad pea-auhindad – nii parima rahvusvahelise žürii Grand Prix kui parima välisesineja preemia.

Lastega olid kaasas laulustuudio dirigendid Lii Leitmaa ja Aarne Saluveer.

• Triibu-Liine võttis Aarne Saluveeril nõobist kinni ja uuris, mis võistlus see niisugune oli.

AARNE: Tegemist oli Väikeste Lauljate Galaga, millest muude maade lapsed võtsid osa juba kahekümne teist korda, meie tüdrukutetrio astus Portugali lavale esimest korda – ja kohe väga

edukalt. Võistlus toimus Portugali linnas Figueira da Fozis ja osavõtjaid oli kõikjalt üle maailma: Soomest, Kreekast, Kanaari saartelt, Venetsu-eelast, Hiinast ja mujaltki. Portugalil oli ju omal ajal väga suur hulk asumaid ning sidet peetakse nende maadega nüüdki.

Kes need võidukad tüdrukud on?

Näete neid piltidelt: **MIRJAM MESAK, KÄTI MÄGI** ja **PETRA SAUEMÄGI**. Tüdrukud olid väga vaprad ja sellest, kas nad ka pabistasid, ei saanud pealtnäha üldse aru. Nad ei kippunud ka "laiama" – näiteks väike hiinatar käis enne võistluskontserti kõikjal ringi, peas kõrvaklapid, millest kõlas lakka-matult tema laulu orkestrisaade. Nagu näha, ei ole "muusikakonservist" siiski alati kasu...

Mirjam, Käti ja Petra esinesid rahvariietes.

Kuidas see publikule meeldis?

Tüdrukud olid konkurentidest efektsamad, seda kindlasti. Neil olid kaa-

sas ka teised esinemisrõivad, aga need olid kõigil enam-vähem üheülbalsed – sihukesed liivakastimänguriided. Meie triol oli villastes muhu seelikutes küll palav (kuumust oli 30 kraadi varjus!), aga rahvariided andsid kindlasti plusspunkte juurde.

Kas laulustuudio on veel mõni reis kavas?

Pärast Portugali olemine käinud juba Soomes, Rootsis ja Taanis. Meid kutsuti 2001. a. märtsis esinema maailma 50 parima lastekoori festivalile Kanadasse. Kas saame sõita, see sõltub suuresti rahast. Muide, muusikastudiosse on kõik lauluhuvilised endiselt teretunud!

Väike hiinatar võttis võistluse lõppedes siiski kõrvaklapid peast.

VALGE DAAM läheb kadedusest kahvatuks!

Jah, Haapsalu lossidaam pole peatselt ainus imetusobjekt selles väikeses ilusas merelinnas: nimelt on loomisel uus lastele meelepärane riik riigis: **VIKLANDIA!**

Kõik Astrid Lindgreni fännid teavad, et Ilon Vikland, kes kuulub rootsi lastekirjanduskuninganna lemmikillustraatorite hulka, on pärit Haapsalust. Ja Haapsalu linnavalitsus otsustaski teha lastele ilusa kingituse: Viklandiaks nimetatud lastepargist saab mängude maailm, kus elustuvad paljud lastekirjanduse tegelased: mudilased saavad sõita selle rongiga, mis teeb tsuhh-tsuuh-tsuuh ja mida juhivad piilupart, suuremad võivad tegutseda põrsas Pambu rularajal, kavas on pakkuda Pipi Pikksuka pannkooke... Vahva, eks?

Veel vahvam on aga see, et nüüd, kus maa-ala Viklandia loomiseks on juba valmis vaadatud, ootab Haapsalu linnavalitsus **KA TEIE IDEESID, HEAD SÕBRAD!**

MISSUGUSEID MÄNGE, ATRAKTSIOONE JA RIISTU NING RIISTAPUID VÕIKS VIKLANDIASSE VEEL EHTADA? Mõelge ka sellele, et suurematelgi lastel igav ei hakkaks, ja püüdke oma leiutisi siduda oma lemmikutega lastekirjandusest!

Ootame teie geniaalseid mõtteid ja ideesid **10. DETSEMBRINI!** Parimatele auhindad Haapsalu linnavalitsuselt!

Ole terve!

TARK VAATAB TUUMA PÄÄLE

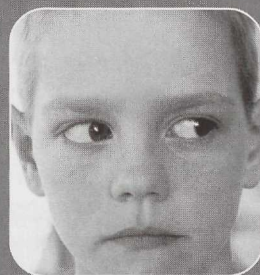
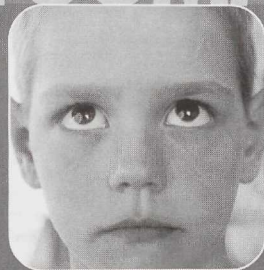
Kui vanarahvas ütles: "Tark vaatab tuuma peale, rumal koore peale!", siis polnud ka suurtel ilmatarkadel aimu, et kord saabub aeg, kus mõne klahvivajutusega pääseb iga laps ligi kogu maailma tarkuse tuumale. Arvuti abil võid saada ilmatargaks, pida sidet kaugel elavate sõpradega, ajalehti lugeda, meeli lahutada...

KAS ARVUTI ON TERVISELE KAHJULIK?

Kui seda küsib poiss, kes arvuti tagant lahkub ainult selleks, et vahepeal koolis ära käia, siis vastab iga tohter: "Jah, hommikust õhtuni arvuti taga istumine on kahjulik – eriti lastele, kelle organism alles kasvab ja areneb. Arvufinarkomaani silmad vajavad üha tugevamaid prille, selg tõmbub kühmu ja pea võib valutama hakata, hajameelsusest ja uimasusest rääkimata. Aga ega ühegi asjaga liialdamine head tee: isegi igati tervislik toores porgand võib lõpuks nõonaha veidraks parkida, kui sa pikka aega midagi muud põske ei pista." Pole ju tõenäoline, et ühel heal päeval otsustab inimkond arvutitest loobuda – enamini vastupidi: kompuutrid aina täiustuvad ja nende osakaal muutub kõigil aladel üha tähtsamaks, nii et nendega tuleb õppida ümber käima tervist rikkumata.

PEA PIIRI!

Loodetavasti on sul meeles silmaarsti soovitus mängida ja sportida värskes õhus niisama kaua kui teleri- ja arvutiekraani ees istuda. Need, kellele arst on prillid välja kirjutanud, ärgu arvutiga töötades neid kontaktlätsetega asendagu. Väga tähtis on see, et ka kõige põnevamat arvutimängu mängides ei tükiks sa ninapidi kuvari ligi – parim kaugus monitorist on 50 – 70 cm. Lava- või laelambi valgus ei tohi ekraanilt vastu peegelduda. Kui sama arvutit kasutavad nii pikad kui pisikesed, siis oleks hea, kui nii lava kui tooli kõrgust saaks reguleerida. Istumiseks ei sobi pehme tumba ega taburet – toolil peaks

Vaadata vaheldumisi üles-alla, paremale-vasakule

Sulgeda silmad ja katta need 10 sekundiks peopesadega

olema seljatugi, mis ei lase sul sepi-
kut selga kasvada. Tuba, kus arvuti-
ga mängid ja töötad, tuleks sage-
dasti tuulutada ja ka toataimed ei
teeks paha – nemad muudavad õhu
parajalt niiskeks.

TIIGER TEGUTSEB TARGU

Tiigrihüppe sihtasutuse tellimusel
uuris 30 eesti kooli arvutiklasse rühm
tarku arstiteadlasi professor Hubert
Kahni juhtimisel. Selle uurimuse ko-
haselt on töö arvutiklassides ena-
masti hästi korraldatud: õpilased ei
istu koolikompuutrite juures kauem
kui 2,2 tundi nädalas ja ruumides
on ka üpris korralik valgustus. (Saad
ju isegi aru, et hämaras umbses ur-
kas istumine oleks niigi tervisele kah-
julik, pimeduses helendav ekraan
muudaks oga asja veelgi hullemaks.)
Mõnedel lastel esineb siiski silma-,
selja- ja kaelavalu, ning kui sinuga
on samad lood, siis pane endale
arvuti kõrvale silt: "NB! PUHKA!"

VIRGUTA ENNAST!

Aeg-ajalt liiguta õlgu üles-alla ja tee
õlaringe, nagu prooviksid tiibu. Ka

pearingide tegemine poleks paha.
Vahepeal pööra arvutile selg (ära
karda, ta ei pane pahaks!), sule sil-
mad, pane peopesad nende ette ja
loe aegamisi kümneni. Arvutiekraani
pineval vaatamisel pilguvad sil-
mad palju vähem kui tavaliselt ning
seepärast muutub nende sarvest
kuivaks. Sul võib tekkida tahtmine
silmi hõõruda, nagu oleks sinna min-
gi prügi sattunud. Püüa sellest hoidu-
da – tuleta endale parem meelde,
et aeg-ajalt tuleks silmi pilgutada.
Oleks hea, kui leiaksid mahti puhke-
pausi ajal veidi ringi kõndida.

Ja veel kord: ära unusta päikest,
õhku ja vett ning inimestest sõpru,
kellelega on tore õues mängida ja
jalutada! Arvuti ei ole armukade!

Doktor
Tarkpea

(Silmaharjutuste fotod on pärit Tiigrihüppe sihtasutuse terviseuuringust.)

MATTHIAS RUST

Lemmikloom on tore kaaslane. Peremehel peaks tema eest hoolitsedes ja temaga mängides alati tore olema. Ega ka president sel puhul erandiks ole. Teemegi natuke tutvust Lennart Meri koeraga.

1999. a. kevadel kingiti Eesti Vabariigi presidendile Lennart Merile sünnipäevaks saksa lambakoera kutsikas, kel nimeks Matthias Rust. Kinkijaks oli Eesti Meestelaulu Selts, kes varem oli järele uurinud, kas presidendipere ikka taolisest kingitusest huvitatud on. Kuna peres kasvab ka teismeline tütar Tuule, tundus kingitus igati sobiv olevat. 4000 krooni maksnud kutsikas sündis 1999. aasta jaanuaris ja tal on veel üheksa õde-venda. Isane Matthias valiti välja viie omasuguse seast. Laulumeeeste sõnul olevat tema lihtsalt tundunud kõige intelligentsem, kõige enam presidendi vääriline.

Matthias Rusti nimetatakse lihtsalt Matuks. On ju teada, et Matthias Rust oli kunagine saksa amatöörlendur, kes 12 aastat tagasi Punasele väljakule maandus. Kuna kutsal olid suured kollased kulmud, mis meenutasid lenduriprille, kutsuti teda algul lihtsalt Lenduriks. Tema ema on puhast tõugu saksa lambakoer Gremi, kelle hooldaja on Tiina Nellis. Matu üheksa õde – venda kannavad kuulsaate inimeste ja jookide nimesid. Ka nemad on omale arvatavasti korralikud kodud leidnud. Nimi on niivõrd väärtuslike loomakeste puhul küllaltki tähtis ja võib mõningal määral väljendada või esile tõsta looma väärtust (mitte materiaalselt!).

Eesti Lugemisühingu raamatuvõistlusele saabus mitusada toredat raamatut.

Üks köidetest, mis kandis pealkirja **“Loom vajab sind”**, pälvis žüriilt erilisi kiidusõnu. Õpetaja **Helgi Saare** juhendamisel koostasid **Helen Aunap, Merit Halop, Maarja Karjaherm, Marilin Kooskora, Mikko Maltsaar, Kadi Niggulis, Suive Pahrt, Enely Teidla ja Simmo Ummik** sedavõrd huvitava loomakaitseraamatu, et see pakuks kindlasti huvi ka täiskasvanud loomasõpradele. Kui oled sauelaste lood läbi lugenud, siis mõtle järele, mida saaksid Sina teha nende heaks, kes vajavad abi ja tuge!

Saksa lambakoeri kirjeldatakse kui hea iseloomuga loomi. Nad on rahulikud ja alluvad hästi dresseerimisele. Öeldakse, et paljud koerad on nii individualistlikud, et kasvatavad peremehe enda tahte järgi ümber. Saksa lambakoer on meeldiv erand ja seega presidendile igati vääriline loomake. Kui tahetakse kindla peale välja minna, siis on koera tõug küllaltki oluline. Kes kingiks presidendile krantsi! Iseenesest on ju krants täiesti täisväärtuslik koer, kuid nii kindla ja rahuliku loomuga neljajalgset kui saksa lambakoer on raske leida. Seega on Matu täiesti õige valik.

Pärast Matu kinkimist murdis avalikkus pead, kus siis kutsikas elama hakkab. Kas lossis, Viimsis või hoopis kuskil mujal. Nüüd jalutab koer Viimsis rannajoonel nagu kohalik ranna-

valvur. Tore elu, kas pole? Kui koerad saaksid rääkida, siis oleksid nad selle väitega nõus. Muidu võivad nad aga tänu avaldada sabaliputuse või rõõmsa haugatusega. On ju hea, kui on olemas hoolitsev ja armastav perekond. Loodetavasti leiab Matu tegevust presidendi Viimsi poolsaare tipus asuva kodu valvurina.

Kui presidendil leidub üldse vaba hetke, kas ta siis koerale ka aega pühendab? Lemmikloomaga tegelemine on suurepärane võimalus pingete maandamiseks. Koer oskab väga hästi välja näidata oma hoolt ja kiindumust. On tore, kui samaga vastab ka peremees. Matust tunnevad arvatavasti rõõmu ka teised pereliikmed. Kuna pr. Helle Meri on tihedalt seotud heategevusega, on ta arvatavasti teadlik ka probleemidest loomadega. Kas ka president mõtleb koeraga tegeledes loomamaailmale? Küllap mõtleb. Kuna president on tähtsaim isik riigis, on ta kursis kõikide eluvaldkondadega. Just loomaomanikuna ongi kergem mõista probleeme, mis valitsevad ühiskonna ja looma vahel. Probleemi mõistes ja tunnistades saab aga liikuda edasi lahenduste otsimiseni.

Praegu on Matthias Rust umbes poolteist aastat vana. Kindlasti on presidendiperel temaga palju tege- mist, aga ka rõõmu. Soovime noorele Matthiasele toredat nooruspõlve ja presidendile edu koeraomanikuna!

↓ Kas mina olen järgmine!?

ÕNNETUS EI HÜÜA TULLES

Tänavatel hulkuvad koerad on tõsiseks probleemiks loomakaitsesele. Aga need koerad ei ole ju kõik peremeesteta. Mõned neist on lihtsalt kodust jooksu läinud või on aiaaugust väljapugemine nende jaoks igapäevane tegevus. Tavalistele inimestele on need loomad tihti peale õhuks. Samuti võivad agressiivsemad neist rihma otsas jalutavate koertega tüli norima hakata. Seda olen saanud ka mina omal nahal tunda. Õigemini küll on see olnud minu koera nahk, mis kannatada on saanud.

Mul on keskmist kasvu must puudel. Kuna ta saab aias ringi joosta, siis ei käi ta just tihti jalutamas. Tegelikult olen mina see, kes peaks temaga jalutama. Kahjuks ei julge ma aga teda kodust kaugele lasta, sest mine tea, kus võib varitseda hädaoht. Meenub üks paari aasta tagune juhtum.

Ühel ilusal kevadpäeval võtsin oma väikese koerakese rihma otsa ja otsustasime jalutada sõbranna juurde, kes elas linnakese teises otsas. Minu koer on alati olnud väga elavaloomuline ja jalutuskäigud meeldivad talle väga. Tema lemmiktegevus on arvatavasti aedades konutavate koerte õrritamine. Nii ka seekord. Ümberkaudsed koerad klähvisid ja huilgasid hoogsalt ja see-ga ei pannudki ma tähele meile selja tagant lähenevat neljajalgset. Pead pöörates nägin tee peal seismas tohutult suurt ja hirmuäratavat musta hundikoera. Silmapilkugi ootamata sööstis see loom minu hoolealusele kallale. Järgnevalt toimuv sünd-

muste jada oli üks hullemaid minu elus. Ma ei mäletagi täpselt, kuidas kõik juhtus. Minu puudlikoer oli selle suure hundi lõugade vahel nagu üks räbaldunud kalts. Muidugi lasin ma koera rihma otsast lahti, et ta saaks põgeneda, kuid see elukas oli temast kiirem ja kavalam. Arvan, et tänu ümberkaudsetele appi tulnud inimestele jäi mu koer elama. Üks esimestest koahaletõtanutest oli sõbranna naabrinaine, kes suutis luuavarrega kaklust leevendada ja jagas ohtralt hoope ründajale. Siis tuli ka sõbranna isa sündmuspaigale ja temal õnnestus veidi ehmunud hundikoer eemale ning lõpuks aeda peletada. Peremees ennast näole ei andnud. Minu roll oma looma aitamises oli häbiväärselt väike, kuid olin siis veel ise ka küllaltki pisike. Püüdsin küll koeri lahutada, aga sain vaid veidi pureda. Kuna ma aga kõva häälega appi karjusin ja ka minu puudli hale ulgumine ja kiunumine ning hundikoera tige lõrisemine kostsid kaugele, oli abi kiire tulema. Kui olukord oli veidi rahunenud, sain oma neljajalgse sõbra koju viia. Selle kallalungi tagajärjel sai koerake tugevasti vigastada. Loomaarst aga suutis ta terveks ravida. Koera tagumised jalad olid täiesti läbi puretud ja infektsiooni vältimiseks pidi ta arsti nõuandel mitu kuud pükse kandma. Mis puutub hundikoerasse, siis sain hiljem teada, et ta on tõeliselt suureks ohuks ka inimestele. Tema peremees oli hoolimatu ja pidevalt unustas (võib-olla ka teadlikult) aiavärava lahti, nii et loom pääses tänavale. See koer on maha murdnud mitu endast väiksemat koera ja peremees ainult õigustas oma lemmiku teguviisi. Nüüd on see verekoer surnud, sest jäi auto alla. Kurb, et alles nüüd on ümbrus rahulikum. Sellised probleemid peaksid kindlasti leidma

↑ Talviti ei näe me hangede vahelt väljagi. Pole vahet, kas oleme väljas lõikava pakase käes või istume kuudis jäises külmas – me kuudid on seest jäätunud ja keegi meile põhku alla ei too.

↑↑ Niimoodi elame me kevaditi! Läbiligunenutena pole meil ka kuudis kuiva kohta!

teistsuguse lahenduse. Probleemi vältimiseks peame aga kõik hoolikalt oma lemmikute järele valvama, neid õpetama ja kaitsma.

Selliseid ja palju kurvemaid juhtumeid on väga palju. Ühiskonna jaoks on tõsine probleem hulkuvad koerad, veel hullemad on aga hoolimatud peremehed. Koeraomanikud ei tohi oma loomi hooletusse jätta või neid tänavatele lasta, sest õnnetus ei hüüa tülles.

↓ Meid surmatakse julgalt! Sõidetakse autoga territooriumi peal ringi ja lastakse maha otse meie endi kuutide uste ees, meil pole võimalustki end kaitsta – oleme ketis...

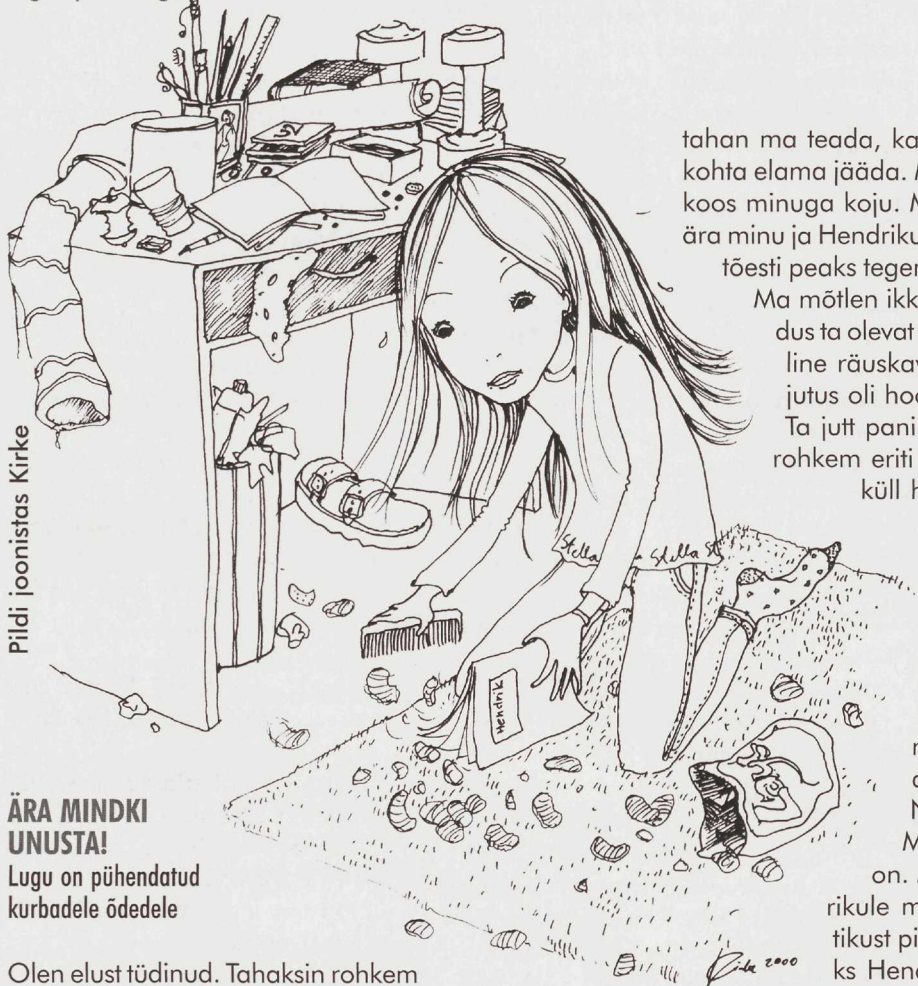

MÕTE ELUST ENESEST

INGEL UNDUSK

Algus juuli-augustinumbris

Pildi joonistas Kirke

ÄRA MINDKI UNUSTA!

Lugu on pühendatud kurbadele õdedele

Olen elust tüdinud. Tahaksin rohkem Hendrikuga koos olla. Tahaksin rahu ja vaikust. Hendrikul on aga palju tegemist. Eile toodi mind koos Hendrikuga siia Mari juurde. Oleksime võinud ka koju elama jääda, aga ema tahtis, et me vähemalt prooviksime vanema inimesega koos elada. Päh, vanema inimesega. Mari on Hendrikust vaid paar aastat vanem. Ema ütles, et kui me väga tahame, siis võime koju tagasi minna. Hea seegi. Ma olen siin vaid paar tundi olnud ja juba käibki sinne elu mulle närvidele. Mari on õudne eputis. Tal on blondeeritud juuksed, ta värvib ennast liiga palju, ta lööb kõigile külge (muidugi ainult meessoost isikutele) ja ta vihkab minuvanuseid tüdrukuid. Oleneb muidugi palju tüdrukutest, sest kui tüdrukul on suur meigikott ja palju pappi, siis hakkab Mari temaga meelsasti tuttavaks. Vot selline on Mari. Rohkem ma tast eriti midagi ei tea, sest ta on mulle küllaltki võõras.

Hendrik on aga meessoost isik ja tema hakkas Mari-kohe meeldima. Mari pakkus Hendrikule magamiseks enda toas olevat välivoodit. Hendrik oli sellega millegipärast nõus. See on imelik ja pole üldse tema moodi. Mina magan aga elutoas oleval diivanil. See on üsna väike ja suhteliselt ebamugav ka. Kui Hendrik koju tuleb,

tahan ma teada, kas ta tõesti kavatses siia vastikusse kohta elama jääda. Ma loodan ja arvan aga, et ta tuleb koos minuga koju. Ma kardan hirmsasti, et Mari rikub ära minu ja Hendriku vahelised head suhted. Kui ta seda tõesti peaks tegema, siis ei andesta ma talle kunagi.

Ma mõtlen ikka kogu aeg Pillerile. Tol korral tundus ta olevat hoopis teistsugune. Mitte nagu tavaline räuskav Piller. Ta küll räuskas, kuid tema jutus oli hoopis teistsugune toon kui tavaliselt. Ta jutt pani mu mõtlema ja nüüd ma ei teegi rohkem eriti midagi kui mõtlen. Tüdrukutel on küll hea plaan olemas, kuid mulle tundub, et see ei too endaga midagi head kaasa. Miks ma üldse Pillerit haletsen? Ta on ju kooli kõige vastikum ja ebaõiglasem õpetaja. Ta kasutab ju õpilasi kurjasti ära ja mängib vanematele etendusi heast, lapsearmastajast naisest. Ma ei saa enam iseendast aru. Isegi Hendrikust mitte.

Nüüd räägin natukene oma vennast. Mõtlen, et miks Hendrik nii tujust ära on. Ma loodan, et Mari ei räägi Hendrikule mingeid õudusjutte minust kui vastikut pindakäivast titest. Arvatavasti ei usuks Hendrik teda, kuid kes teab. Sel juhul vihkan ma Mari tõega. Mitte sel juhul. Ei.

Olen üsnagi kindel, et Mari on Hendriku halbade tujude põhjustaja. Mul pole mingit põhjust seda mitte uskuda. Pärast Mariga kohtumist läks Hendrik selliseks. Mitte enne, ei – enne oli Hendrik hoopis teistsugune. Ta oli minuga sõbralik ja lähedane. Nende kohtumisest on õieti vaid veidike aega möödunud, kuid Mari tegutseb kiiresti. Minu ja Hendriku vahel on midagi erilist. Isegi Mari-sugune ei purusta meie suhteid. Ma ei luba seda. Mingi eriline fiiling ühendab mind ja Hendrikut ja ma olen kindel, et see fiiling jääb kestma. Kuid kui ei jää? Kui Mari-sugune selle katkestab? Siis ei leia ma põhjust elamiseks. See inimene on mulle tähtsaimaks asjaks – või õieti hingeaks kogu elus. See on nii ja ma pole selles kunagi kahelnud.

OLI PÄEV JA KESTIS PÄEV, KUNI TULI...

Lugu on pühendatud kõigile neile, kes seda juttu loevad.

Kõik läks terve nädal kenasti, kuni mulle tuli meelde, et Piller oli meile ükskord lubanud külla tulla, et meie elustiili vaadata. Ta oli öelnud, et vaatab, kui korralikud inimesed

me õieti oleme. Ta oli isegi kuupäeva ja kellaaaja öelnud ja mul tulid hirmujudinad peale. Kargasin otsemaid toolilt püsti ja karjatasin: "Ema! Piller tuleb täna meie juurde. Ta ütles seda ühel päeval, kui ma kontrolltöö kahe sain. Ta tuleb meile külla ja vaatab, kui korras me elamine on. Ta lubas selle eest ka vastava hinde panna. Ta tuleb täpselt kell kolm."

Ema ei osanud alguses midagi öelda, siis aga karjatas: "Miks sa varem ei öelnud, laps? Korter on ju nagu seapesa. Kuidas me teda siia sisse lubame? Ma pole ka poes käinud ja meil pole talle midagi pakkuda. Mine ruttu ja korista enda ja Hendriku toad ära! Tee ruttu! Kell saab kohe kolm! Hendrik läks jalgpalli mängima ja peaks varsti ise ka koju jõudma."

Jooksin siis oma tupp. See oli tõesti nagu seapesa. Toppisin kõik asjad suvalistesse kohtadesse ja läksin siis Hendriku tupp. Nüüd olid asjad niimoodi, et Kisser Boy oli meil hommikul külas käinud ja mõelnud koos Hendrikuga, milline võiks uue laulu video tulla. Tuli aga selline, et Hendrik läks Kisser Boyga kaklema ja siis virutas Kisser Boy rusikaga vastu krõpsupakki ja kõik krõpsud lendasid mööda maailma laiali. See video oli kuidagi teistmoodi. Kuid sellel pole hetkel mingisugust tähtsust. Fakt on see, et katkised kartulikrõpsud lebasid veel vaibal ja et neid oli sealt küllaltki raske eemaldada. Lõpuks sain krõpsud suure vaevaga siiski laua alla. Sealt paistisid nad küll välja, kuid parem oli siiski. Siis ei saanud ma enam rohkem midagi teha, sest juba helises uksekell ja sisse astus karusnahkse jopega Piller. Ta ei vaevunud isegi jalanõusid jalast võtma, vaid marssis otsemaid minu toa juurde. Ta vaatas üle läve sisse, krimpsutas nina ja marssis siis ka kõik teised toad läbi. Siis krimpsutas ta veel kord nina ja sõnas: "Te olete lohakas perekond. Pole midagi öelda. Paistab, et teil pole mingit aimu korrast ja koristamisest. Olen külas käinud paljudes perekondades, kuid sellist seapesa pole ma veel kuskil näinud. Ja Stella. Kui sa paremini ei hakka õppima, siis pole sul lootustki meie hea haridusega koolis midagi saavutada. Ja ma võin öelda, et korra eest panen sulle päevikusse puhta kahe."

Ta tahtis veel midagi öelda, kui Hendrik, kes oli äsja koju jõudnud, teda katkestas. Hendrik oli esikus. Ta ei näinud Pillerit ja teatas pahaaimamatult: "Kuule, mamps, see olen mina, Hendrik. Sa tahad kindlasti teada, kuidas trennis läks. Täna oli kift. Seal oli palju plikasid. Kuule, millal see pornokas algab, millest isa kogu nädalavahetuse rääkis?" Siis astus ta sisse ja silmas Pillerit. Hendrik püüdis olukorda heastada, seepärast ütles ta: "Tere, proua Killer, ee, Tiller, see Pinner!" Ta läks näost punaseks ja ütles veel: "See, mida ma praegu ütlesin, oli lõik näidendist, mida me terve klassiga teeme." Küllap sellest vabandusest ei aidanud, sest Piller käratas: "Vait, poisinärakas! Mind ei huvita su räpased vabandused. Esiteks on mu nimi Piller ja teiseks tean ma nüüd, millised inimesed te tegelikult olete. Te olete kasvatamatud ja ebaviisakad inimesed. Ta marssis uhkelt uksest välja, nagu ta oli sissegi tulnud. Hendrik oli ikka veel näost punane ja ainuke asi, mida ta oskas öelda, oli lühike "ups".

Ma ei saa aru, miks Piller minu vanematega niiviisi käitus. Tavaliselt on ta vanematega ikka hea ja sõbralik. See aga juhtus juba paari kuu eest ja ma ei teagi, miks ma selle jutu siia teiste sekka sokutasin.

MINA, HENDRIK JA MARI

Jutt pühendatud Hendrikule.

Hendrik tuli eile väga hilja väljast. Ta tuli koos Mariga. Mari ütles, et nad olid käinud väljas lõbutsemas. Hendrikul oli minu meelest küllaltki hea tuju ja sellepärast läksin tema juurde ja alustasin juttu.

Mina: Hendrik, me peame rääkima.

Tema: Räägi. Ma ju ei keela sind.

Mina: Kuidas sulle Mari meeldib?

Tema: Mari on minu meelest kift.

Mina: Aga sa ütlesid mulle üleeele, et ta sulle ei meeldi. Ma tahaksin tagasi koju minna. Kas oled nõus?

Tema: Ei, mulle meeldib siin. Mulle meeldib ka Mari. Kas sa siis veela aru pole saanud, et ta mulle meeldib? Mari on tore tüdruk. Tal on omadusi, mida sinul ei ole. Mari ei käi kõigile pinda nagu sina..."

Sain aru, et Hendrikule on meie vestlus vastumeelt. Kuid püüdsin talt rohkem välja pinnida.

Mina: Aga ütle, palun, mida sa minu vastu tunned?

Tema: Midagi ma ei tunne.

Mina: Mitte midagi?

Tema: Mis küsitlust sa mulle korraldad? Tunnen niimoodi, nagu vend tunneki õe vastu. Mis sul sellest üldse on? Mis sul ometi vaja on?

Mina: Aga varem olime me väga lähedased inimesed. Ja kõige tähtsam on see, et see "varem", millest ma räägin – sellest on vaid paar päeva möödas. Ütle, Hendrik, kas see Mari sulle tõesti nii tähtis on, et sa kõik eelnenu unustad? Kas eelnenu on sinu jaoks tõesti nii tühine? Kuidas me sinu meelest edasi elame?

15

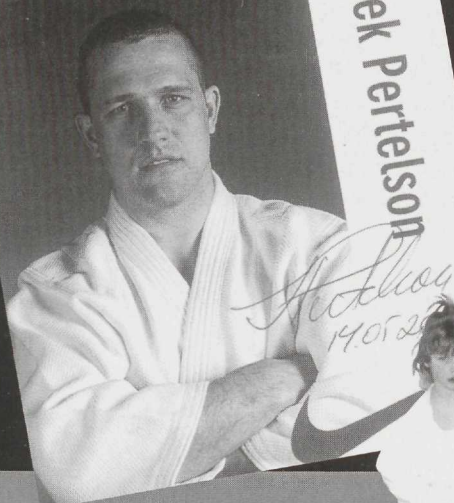
Ma arvan, et see jutt võiks olla pühendatud kõigile viieteistaastastele. Või vähemalt nendele, kes on viisteist saamas.

No nii. Kõigest sellest on juba tükk aega möödas, Njah. Ma olen nüüd jälle koos Hendrikuga kodus, sest vanemad tulid juba mitu päeva tagasi koju. Hendrikuga oleme me jälle lähedased. Ta rääkis, kuidas Mari teda minu vastu proovis ässitada ja kui hästi tal see õnnestus. Hendrik ütles, et tal pole Mari vastu kunagi mingeid tundeid olnud, kuid too meelitas mu venda nii, et ta lõpuks endale valetama hakkas. Ta valetas endale ja mulle, et ta Mari vastu midagi tunneb. Tegelikult ma ju teadsin kõike seda, kuid Hendriku suust oli seda siiski hea kuulda.

Homme on mu viieteistkümnnes sünnipäev. Ootan seda päeva väga, sest mõnus on ju vanemaks saada. Eriti minu vanuses. Hendrik ütles, et ta räägib mulle siis ka oma suure saladuse.

↓ Kes siis Indrek Pertelsoni ei tea!

OLÜMPIAVÕITJAKS SAADA? – AITÄH, OLEME NÕUS!

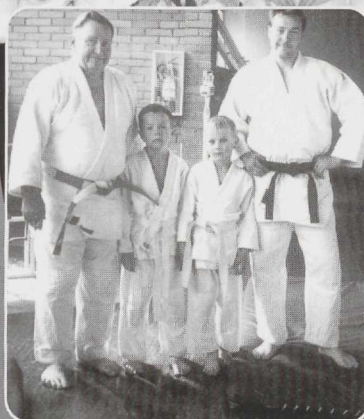

Aleksei Budõlini ja Indrek Pertelsoni olümpiaheitlustele elasid tele-ekraani vahendusel kaasa nii lapsed kui täiskasvanud. Vahva ikka küll, et medalid tulid Eestisse.

Aga kus kasvavad need "judokad", kes sõidavad olümpiamängudele kümne-viieteistkümne aasta pärast? Triibu-Liine esitas selle küsimuse judokultuuri õpetajale **ANDRES LUTSARILE**, kes on treeninud paljusid praegusi judokuulsusi ja kannab ise V dani ehk kõrge astme meistrivööd.

Andres Lutsar ütles: "Arvan, et judovõistluse olemusest saavad poisid-tüdrukud aimu juba 5aastaselt, seejärel tuleks selle spordialaga hakata tegelema lausa lasteaialapsena. Näiteks Tallinnas tegutsevad lasteaia "Pääsusilm" juures judomängude eliitrühmad. Mina õpetajana mängin lastega judomänge suure mõnuga – ausõna, see on kõige ilusam töö. Ühtviisi tragid on kõik kolm rühma: 4-5aastased, 5-6aastased ja koolieelikud.

Judomängude rühmi võiks olla igas koolis ja lasteaias. Selleks on muidugi peale hakkajate laste vaja ka spordihuvilisi korraldajaid, treenerit ja tatamit – võistluspinda, mille mõõtmed on 20x5 meetrit. "Pääsusilma" lasteaiale kinkis tatami olümpia võitja Ants Antson ja judotööd korraldab õpetaja Tiiu Tammsaar.

↑ Ka poeg Jaan oli Andres Lutsari õpilaste seas.

↑ Aga nende viie-kuueaastaste nimesid kuulevad judohuvilised võib-olla viieteistkümne aasta pärast. Pildil on lasteaia "Pääsusilm" mängurühm.

← Nüüd on Jaan juba ise noor õpetaja ehk ko-sensei. Vanal õpetajat kutsutakse judos samuti uhke nimega: o-sensei.

Judo ei ole mingi rähklemine või kaklus, nagu mõni asjatundmatu võiks arvata – judo on sportlik võistluskunst, mille harrastamisel saadakse osa targast filosoofiast.

Judokunsti rajas jaapanlane JIGORO KANO (1860-1938), kes on ainsana maailmas pälvunud laia valge vöö ehk XII dani. Minul oli suur au osa võtta seminarist, mille viis läbi Jigoro Kano viimane otsene õpilane Shiei Hamono.

Jigoro Kano on öelnud: "Judo ei ole ainult sport, vaid ka inimese eluvõitluse näitlik peegeldus. Noor inimene, kes on omandanud judo, saab tõeliselt õnnelikuks. Aga mida rohkem on õnnelikke inimesi, seda tervem on kogu rahvas. Et judo arendab inimest harmooniliselt, soovitan kõigil maailma noortel seda õppida ja harjutada."

KOER KOHTUS

Künoloogid ehk koerateadlased väidavad, et dalmaatsia koerad on oma täpilisest kombineesooniga uhkeldanud juba aastatuhandeid – nimelt on ühest aastast 3000 e.m.a. pärit vana-egiptuse hauakambri leitud freskol kujutatud just seesugust täpikoera. Selles, et dalmaatsia koera aretamise ja levitamise au kuulub inglastele, ei kahtle keegi. Kuid penide ürg-kodumaa asub siiski Dalmaatsias, ning kui Horvaatia koertekasvatajate esindaja Ratmir Orbon esitas FCI-le (Rahvusvahelisele Koertekasvatuse föderatsioonile) kaebuse koos paljude dalmaatslase päritolu tõendavate dokumentidega, otsustatigi dalmaatsia koer kuulutada horvaatidele kuuluvaks.

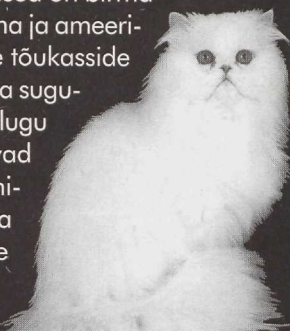
NELJA-AASTANE FILMITÄHT

Peatselt peaks maailma kinolinadele jõudma koer-film "Largo", mis jutustab nutikast penist, kes oskab alati tagakäppadele kukkuda. Peaosa mängib selles lhasa apso tõugu koer Leo. Roll ei ole lihtsate killast: tuleb mängida koera, kelle peremees pärandab testamendiga oma pojale miljonitesse ulatuva varanduse tingimusel, et noormees kannaks oma kadunud isa koera eest hoolt. Pärijat huvitavad aga miljonid märksa rohkem kui mingi koeranäss, nii et tal tekib paha plaan koera hukata. Leo elas Largo osasse sisse nagu elukutseline näitleja, ja ainult ta lähimad sõbrad-sugulased teavad, et karvanässi silmad ei läinud särama sugugi mitte filmioperaatorit nähes, vaid hoopistükkis... kartulikrõpse määrgates. Raha Leod ei huvita, kuid krõpsupaki nimel on ta valmis nii tules kui veest läbi minema.

PÕHJANAABRITE KASSI POP-TOP

Soomlastel on mitmeid kassikasvatajate ühinguid. Mulluste kassitõugude edetabelit juhivad aga pärsia kassid, keda Soomes on kasvatatud vähemasti 50 aastat. Populaarsuselt järgmised on birma kass, norra metskass, ragdoll, burma ja ameerika päritoluga maine coon. Uhkete tõukasside nimekirja kasvamine ei tähenda aga sugugi seda, et tavalistest kodukassidest lugu ei peeta: hiirekuninga ametit peavad tõupassita kiisud kindlasti paremini-gi kui nende hästi hooldatud ja medalitega auhinnatud, peente nimedega suguõed ja -vennad.

BLONDEERITUD DALMAATSLANE?

Paarikuune Minti on oma perekonna valge vares: sellal kui ta isa, ema ja õed-vennad kannavad kõik korralikku dalmaatslase täpilist kasukat, ehivad Mintit ainult üksikud helebeežid tähnikesed. Aga mõnikord tuleb erandlikkus kasuks nii inimesele kui kutsikale: kui selgus, et Disney' kompaniil on kavas vändata uus täpikoerte film (järjena 1996 valminud "101 dalmaatsia koerale"), mille stsenaariumi kohaselt peab üks sabaga tegelasolema täpivaba, siis otsustas Minti oma-nik Greg Stevenson minna kogu dalmaatslaste pesakonnaga Londonisse, kus uut filmi tegema hakatakse.

PALLIRAHA PANGAARVELE

Inglise springerspanjel Hannah tunneb suurt huvi golfimängu vastu. Hannah' hobi on küll tema peremehe omast pisut erinev: spanjel ei hooli pallide togamisest, vaid – otse vastupidi – nende kokkukorjamisest. Juba kutsikana armastas ta peremehe golfipalle mööblitükkide alt välja tuua, ning praegu leiab ta tavalise pooleteisetunnise jalutuskäigu vältel puude-pöösaste vahelt üles 70 kaotsiläinud palli. Hannah' pensionärist peremees otsustas koera leitud pallid poole golfiklubile maha müüa ja raha koera pangaarvele Tänini on Hannah leidnud 000 palli. Peagi võib spanjel oma golfiklubi avada!

KADUNUD LINNA OTSING

ehk linnamäng

2000

Eesti Skautide Ühingul (ESÜ) on saanud üheks toredaks traditsiooniks korraldada igal sügisel linnamäng. Alati toimuvad need erinevates paikades, eesmärgiga tutvustada nende kohtade kultuurilisi ja ajaloolisi väärtusi. Linnamängud panevad proovile erinevaid oskusi ja teadmisi, ning aitavad leida uusi sõpru. Ühtlasi soovime sel moel skautlust tutvustada laiemale avalikkusele, haarates sellesse tegevusse kohalikke noori ja laiendades teiste skautide teadmisi Kohilast kui huvitavast ja sisukast noortekesksest asumist.

Lõviosa ürituse programmist võttis enda alla ühepäevane matk, mis kulges Kohila looduskauis ja salapärases ümbruses. Läbitava raja pikkus oli ca 15 km. Mõned grupid tegid eksel-des küll raja endale palju pikemaks.

PÄVARAAMATU TEGEMINE

Lõika tugevast (0,5-1,5 mm paksusest) papist kaks 30×25 cm mõõtmetega tükki raamatu kaanteks.

Pealista kaaned naha, tugeva riide või muu sellisega, nii et kaante vahele jääb umbes 1,5 cm laiune vahe, kuhu liimid lisaks veel ühe riidest või mingist muust materjalist riba (raamatu selg).

Lõika õhukesest kartongist raamatu leheküljed (48×28 cm). Lehekülgi peaksid tegema 12 tükki.

Murra need pooleks.

Võta nõel (suur õmblusnõel) ja tugevat sorti niiti ning õmble leheküljed keskelt kinni.

Liimi raamatu esimene ja viimane lehekülg kaante külge.

Ja ongi valmis pävaraamat, millesse võid kirja panna kõik oma vahvad elujuhtumid! Saagu neid palju!

Punkte saadi kontrollpunktides sooritatud ülesannete eest.

Linnamängude üheks paljudest eesmärkidest oli tuua skautlik tegevus avalikkuse ette, rakendades noori huvitavasse tegevusse (orienteerumine, takistusrajad, esmaabi, sõlmed, ajaloo tundmine jpm).

Orienteerumine toimus alevi ja ligema ümbruskonna plaani järgi, kuhu olid kaardistatud kontrollpunktid. Start anti hommikul kell pool üheksa. RAJALE LÄKS 32 5-7 liikmelist VÕISTKONDA, viimased grupid said rajale mineku loa 12 paiku. Esimesed lõpetajad saabusid juba väsinuina, kuid õnnelikena kella nelja paiku, viimased grupid naasesid õhtuhämaruses, riitel õhtune härmatis ja prilliklaasidel udukirme. Meile maitses eriti hästi koolisööklas pakutav makaroni-vorstivorm ja kuum kakao. Ooh...

Skautlikku matkamängu jäi lõpetama salapärase sosin toimunust ja eelkõige arutelu LINNAMÄNGU legendi üle, et kes kuidas "linna" leidis ja kuidas legendi kontrollpunktidest aru saadi.

Öötunnil toimus sügisel karges hämaras ja ontlikus metsakirikus, mis oli huvitava jõekääru sees, "kus lind ka enam ei laula" küünlatulede paistel jutustus. Jutt ise oli järgmine: elas üks mees, ta oli hästi lugupeetud mees, kuid ükspäev nägi ta imeilusat liblikat, kes põgenes ta eest. Mees jooksis tuppa ja haaras võrgu, tallates teel mitu kaunist lillepeenart. Koerad järgnesid talle. Liblikas oli laskunud puu oksale. Mees hüppas puu oksa külge kõlkuma, et ainult seda liblikat kätte saada, Ta unustas kõik muu ja tung oli vaid üks: tabada liblikas, kes ta meeli oma kirevusega köitis... Nii lõhkus ja tormas ta arutult lõhkudes tühise eesmärgi pärast nii palju ilusat ja elavat. Jutustuse iva oli selles, et austa loodust ja hoia seda, samas tee ka teistele inimestele seda, mida soovid endale tehtavat! Hoia ja armasta loodust ja oma ligimesi...

Jäi veel mainimata see, et pühapäeva ennelõunal koristati varem valmis raiutud võsa ning tassiti prahti ühest Kohila kaunimast, kuid räämavajunud mõisapargist.

Sellest süttis suur-suur lõke, mille lähedal pargis me huvitavad teatevõistlused läbi viisime. Skautide kätetööd jäi meenutama korrastatud metsapark Tohisoo mõisa ees.

Skautliku tervitusega Kohila skaudijuht Lauri

OLE VALMISI!

LOOMA- ARMASTAJA TEST

1. Kui näed tänaval hulkuvat koera või kassi, siis sa

- a) tood talle süüa;
- b) teed talle pai;
- c) kõnnid mööda.

2. Suureks saades tahad asutada

- a) kodutute loomade varjupaiga;
- b) veterinaariakeskuse;
- c) kosmeetikasalongi.

3. Kodulooma võtsid (võtaksid) ainult

- a) ilu pärast;
- b) hoolitsuse pärast;
- c) armastuse, sõbra pärast.

Testi võti.

Punktid:

- 1) a = 5, b = 3, c = 0
- 2) a = 5, b = 5, c = 0
- 3) a = 0, b = 4, c = 4

Tulemused.

Kui said 0 - 8 punkti, siis ei ütleks, et oled eriline loomaarmastaja. Sul tuleb enda kallal veel vaeva näha!

Kui vastused andsid kokku 9 - 15 punkti, siis oled tubli! Loomapere oleks sinusuguse peremehe/naise üle uhke! Usun, et seda on ka sinu neljalgne sõber!

Testi koostas Liis Lass
Vanalinna Hariduskollegiumist

Pildid Martin Kalit

RÄGIME EMPSIS!

- Aika, aiks – ajalugu
- Bede – jobu, napakas
- Emka, emps – emakeel
- Emps – ema
- Eta – esimene
- Furps – Furby
- Infokas – arvutiõpetus
- Inks, inka – inglise keel
- Jobu, jopski – tobu, loll
- Kunta – kunstiõpetus
- Kusti – kustutuskumm
- Kõbi – õpetaja
- Käsi, käta – käsitöö
- Kätsh – kaklus
- Lalla – muusika
- Lata – lastekoor
- Lota – loodusõpetus
- Mintsi – minu juurde
- Muned – magad, unistad, laiskled
- Muta – mudilaskoor
- Nessa, neta – neljas
- Ramps – raamat
- Saks, saksa – saksa keel
- Tintu – tintenpen
- Tunna, tunnikas – tunnikontroll
- Õppealajuss – õppealajuhataja
- Änks, änka – tore, kihvt, lõbus
- Ülbama – kõva kutti mängima
- Watt – mida?

MEIL TULEB NÜÜD TUNNIKAS,
VOTKE TINTUD VÄLJA.

KUULE KÕBI MIS
SA KÕBISED? MUNED NIIE
VÄHE POLE, MEIL ON INFOKAS

Tere, Triibu-Liine!

- Ma pole sulle varem kirjutanud, kuid nüüd see soov tekkis.
- Ma tahan Sulle anda oma luuletuse!

- Toas on mõnus istuda, juuksesalku kiskuda!
- Poistega on lugu teine – nendel käsil hoopis eine!

Koolilängisõnu kogus
Anna Pärnakivi Tartu
Kivilinna gümnaasiumist.

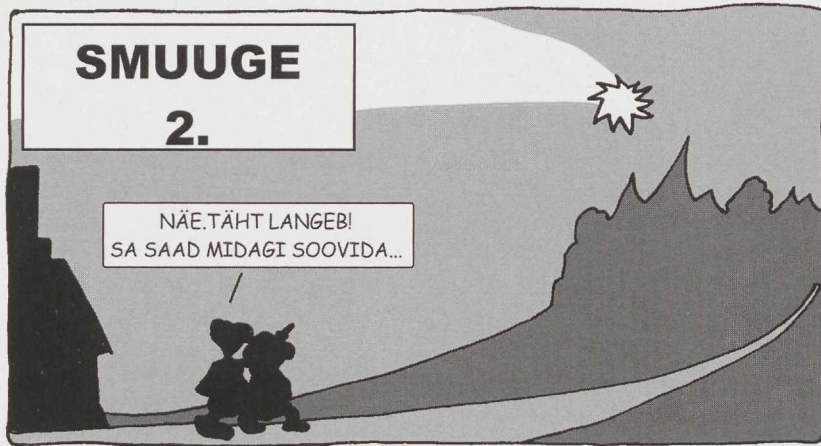
Mari Virkus Tallinnast

SMUUGE

2.

NÄE. TÄHT LANGEB!
SA SAAD MIDAGI SOOVIDA...

SOOVIN, ET TÄNANE ÖHTU JÄÄKS
MEILE MEELDE MILLEGI
TÕELISELT ERILISEGA!

VÖRRATU TAEVAS
ON TÄNA...

OAUUU

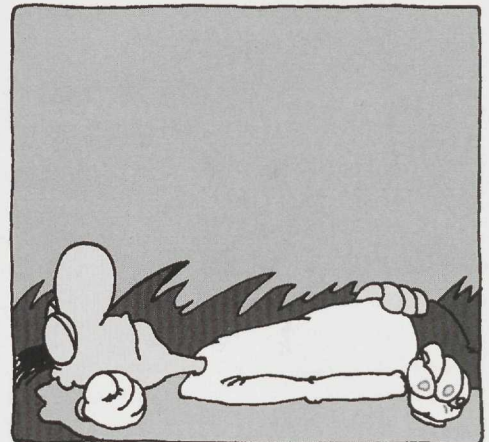
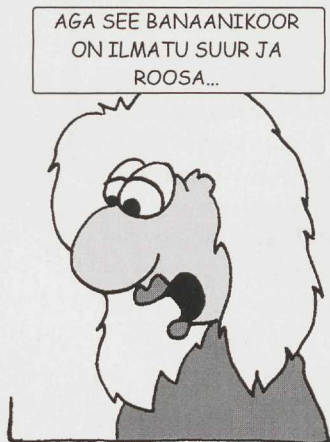
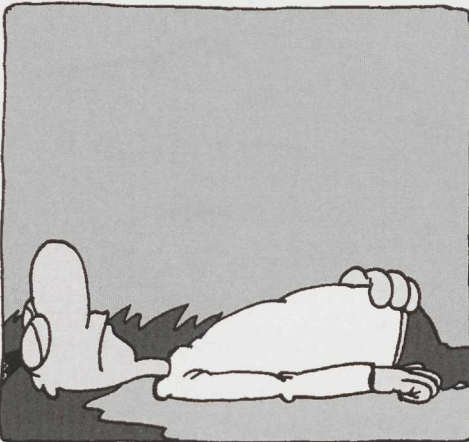

MIS JUHTUS??

KES SELLE BANAANI-
KOORE SIIA VISKAS?

AGA SEE BANAANIKOOR
ON ILMATU SUUR JA
ROOSA...

...JA TAL ON KÄED KÜLJES...

...JA SUURTE
KÕRVADEGA
PEA!

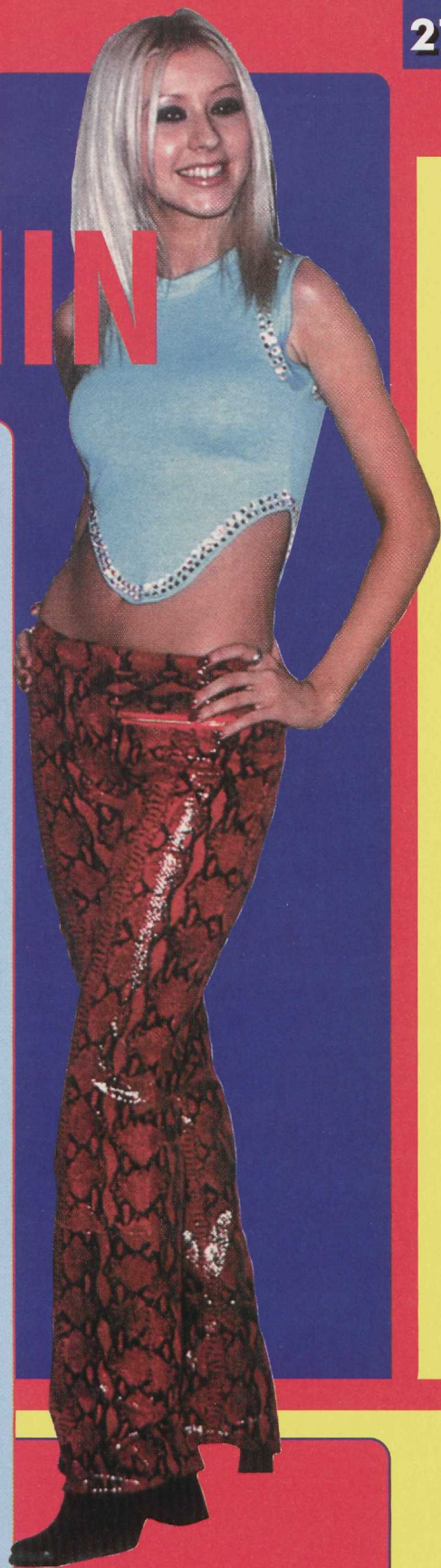
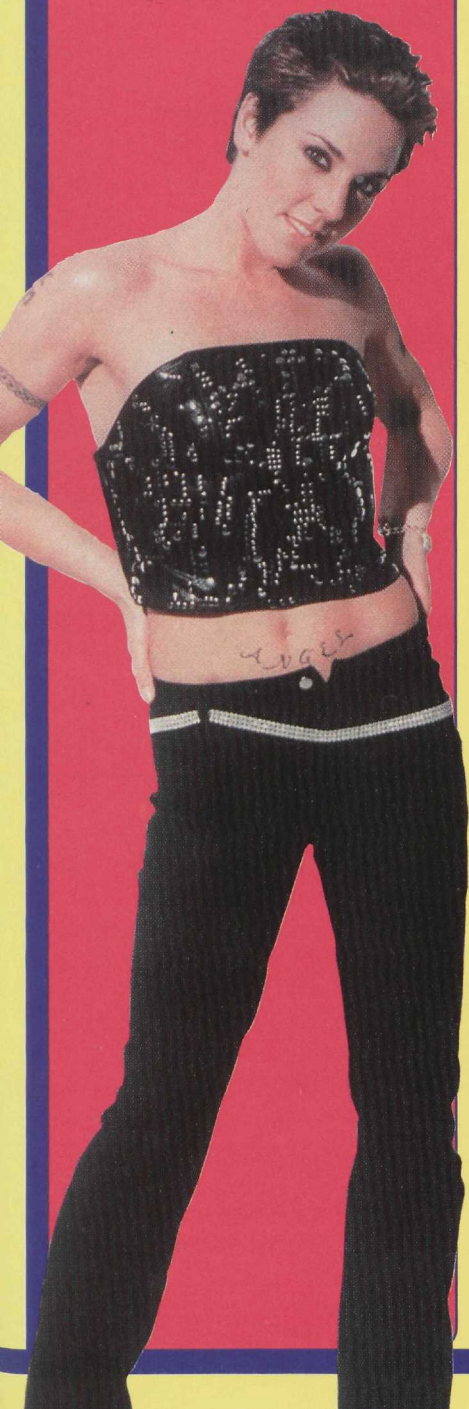
MA TEAN!!! LOOMAAIAST ON
ROOSA LENDJÄNES JALGA LASKNUD!

TERRE!

POPVIKTORIIN

1.

Keda hüüab Christina Aguilera nimega Michael?

- G - papagoid
- P - venda
- U - pärsia kassi

2.

Missugust Bondi-filmi on kinodes kõige rohkem vaatamas käidud?

- A - "Kuldsilm"
- S - "Igavene homme"
- I - "Kuldsõrm"

3.

Missugune hennatätoveering on Mel C seljal?

- M - krokodill
- Ä - jaanalind
- U - kotkas

4.

Missuguselt mandrilt on pärit Savage Garden?

- L - Austraaliast
- I - Aafrikast
- A - Aasiast

5.

Kes tuntud lauljatest lõpetas mullu Viimsi keskkooli?

- Ü - Eda-Ines Etti
- Õ - Jaagup Kreem
- U - Hanna-Liina Vösa

6.

Kes toimetas noortemuusikaajakirja Nael, mis kahjuks lakkas ilmumast?

- I - Reet Linna
- S - Mihkel Raud
- U - Rein Rannap

■ Õigete vastuste juures olevad tähed annavad kokku ilusa piiblinime, mida kannab üks eesti poplauljatest.

Edgar Valter

NAERU-USS

"Isa, kas sa usud, et must kass toob õnnetust?"

"Ei, Juku – see on samasugune ebausku kui kolmeteistkümneenda kuupäeva kartmine! Meie Miisu on ju ka must, aga pole siiani mingit õnnetust toonud!"

"Jah, aga täna on kolmeteistkümnes kuupäev ja Miisu pistis just äsja kõõgis kõik su püütud forellid kinni!"

"Juku, kas su isa on tugev mees?"

"Oi, väga tugev! Ta võib maadeldes elevandi põlvili panna, ookeanis ujudes haikalale tuule alla teha, lennukit juhtides raketikiirusel kihutada ja lõvidelegi kere peale anda. Aga põhitegevuseks on tal siiski prügiämbri väljaviimine..."

"Kas tead, isa, et meie õpetaja ei ole elu seeski koera näinud?"

"Kust sa seda tead, Juku?"

"Joonistasin täna vihikusse koera ja õpetaja küsis seda vaadates: "Misasi see on, Juku?"'"

"Juku, kas sa ei mõtlegi isale appi minna!"

"Mul pole aega – telekast tuleb lahe seebikas! Paps võiks lõppude lõpuks õppida iseseisvalt tegutsema!"

"Aga ikkagi oleks kena, kui sa aitaksid tal isadepäeva puhul kas või veerand oma kodustest ülesannetest ära teha..."

Missugune loom hüppab Eiffeli tornist kõrgemale?

(Kõik loomad – Eiffeli torn seisab nimelt paigal ega hüppa üldse.)

Miks linnud lendavad?

(Nad ei viitsi bussi oodata.)

Miks vähk käib tagurpidi?

(Ta kardab, et muidu võib puru silma sattuda.)

Mitu lehma mahub tühja lauta?

(Üksainuke, sest kui see on lauta läinud, siis pole enam tühj.)

Miks pannakse lehmale heinahunnik ette?

(Sellepärast et tagupoollega ei oska ta süüa.)

Miks talumees ei tea, mitu lammast tal on?

(Sellepärast et ta jääb neid üle lugedes alati magama.)

Mille pooldest erineb siil seebist?

(Katsu ennast silliga pesta, siis saad aru.)

Miks kangurul on kukkur kõhu peal?

(Selleks, et ta ohu korral võiks sinna peitu pugeda.)

Millal kanguru kõht sügeleb?

(Siis, kui ta pojuke on kukrus küpsiseid näksinud.)

Miks kõrberändur suure lõviga kohtudes naerma puhkes?

(Sellepärast et talle oli äeldud, et naer pikendab eluiga.)

Kuidas saad vihmaussi esi- ja tagupoolel vahet teha?

(Kõdisti teda keskpäigast, siis näed, kumb pool naerma puhkeb.)

Miks põhjamaades ei ole elevante?

(Sellepärast et elevandid ei talu labakindaid.)

Millal elevant kaalust alla võtab?

(Siis, kui ta sööb nagu hobune.)

Millal kannab elevant kõpskingi?

(Siis, kui ta lähleb steptantsutundi.)

Miks elevandil on nii kortsus nahk?

(Sellepärast et tal pole trikkirauda.)

Mille järgi arvatakse, et öökullid on kanadest targemad?

(Keegi pole veel näinud öökulli, kes oleks sattunud grillihüli.)

Missugusel koeral on sibulahais juures?

(Hot dogil.)

Miks laisa mehe koer öösiti haugub?

(Sellepärast et laisk mees ise ei viitsi haukuda.)

Mida teeb mees seistes, naine istudes ja koer üht jalga tõstes?

(Annavad kõppa.)

Miks kilpkonnal on kilp?

(Sellepärast et tal mööka ei ole.)

Mis juhtus lühinägeliku kilpkonnaga?

(Ta armus sõdurkiviivrisse.)

Kuidas kutsutakse koera, kellel on närimiskumm kõrvades?

(Ükskõik, kuidas – niikuiiii ei kuule ta midagi.)

KUI KÄHRIK KOER OSKAKS EESTI KEELT...

... siis jutustaks ta
endast niiviisi:

"Mina, sõbrad, olen ehtne koerlane, nii et palun mind mitte pesukarulaste hulka arvata. Mul on tugevate, kuid nürivõitu küünistega varbad – puu otsa nendega ei roni, kuid urguga võin kaevata küll. Iseasi, kas ma seda viitsin teha... Hea meelega võtan üle hoopis rebase või – veel parem – mägra uru. Mäger on tubli ehitaja ja ta kodu on alati korralikult remonditud. Lausa lust elada kuivas, õhušahtidega urus, kus on olemas ka tagavara-väljapääs! Ka mu prova on mägralt vallutatud elamuga rahul – mis tal seal viga lapsukesi sünnitada ja kasvutada! Korraga sünnib meil 3 – 4, mõnikord 5 - 6 lapsukest. Metsaseadused on julmad, ega neist pooledki täisealiseks kasva...

Eestisse toodi meie esiisad 50. aastatel Kaug-Idast, Mandžuurias. Sealsed sugulased on natuke suuremad kui meie siin Eestis, ka kasukad on neil paksemad.

Agaga minugi kasukal viga ole – praegu, novembris, käin juba talverüüsis, mis on kahekordne. Aluspesu on mul paks ja pehme ning selle peal kannan ilusaid pikki metsahallikat tooni karvu. Seepärast pole mul vaja ka talveunne jääda. Lisaks kasukale on mul naha all üks imeline talvevaru: pekk! Sellesse panin ma vitamiine ja mineraale, mida tegin oma suvetoidust.

Muide, söögiga ma ei pirtsuta: võin toituda ussikestest, munadest, hiirtest, konnadest ja jänestest, kuid mugin mõnuga ka marju ja õunu (eriti sügisel, kui neis on palju suhkrut), vahel ka seeni.

Rebasest saan jagu, tema on minu pisem, ja mägrale teen muidugi tuule alla. Hundist, hoidku selle eest, hoian siiski targu eemale! Kui mu esivanemad siia toodi, siis sõid nad kiiresti mägrad-rebase oma kodudest välja!

Ah et miks meid Eestisse küüditati? Mine võta inimeste mõtteid kinni – küllap arvati, et siin on lihtsam meil nahka üle kõrvade tõmmata kui Kaug-Idas. Arvati, et teeme siin metsas ka veidi puhastustööd. Agaga tegelikult ei osanud inimesed arvata, et kähriku organismis elab marutaudiviirus vaata et kümme korda kauem kui rebase või hundi kehas. Minu haiged sugulased kannavad viirust edasi, nii et kui kährikuid metsas näete, siis jätke meid parem rahule! Kährikukutsikad näevad muidugi imearmsad välja, aga – ärge pange pahaks – loodus käsib meil kõiki ligitikkujaid hammustada. Nii et võime pealtnäha kenad ja kõbusad paista, aga tegelikult levitame hirmsat haigust, mis tapab rebase nädalaga ja hundi kümne päevaga.

Viisteist-kakskümmend aastat tagasi oli inimestel moeks end kährikunahkadega ehtida ja see harvendas meie ridu kõvasti. Agaga mäkradest

oleme palju elujõulisemad: mägrad vajavad vaikust ja rahu ning kulutavad palju aega oma kodu korraspidamiseks. Nemad kasutavad oma urge eluaega, vahel pärandavad need ka järeltulijatele. Muide, Põhja-Inglismaal teatakse mägralinnakesi, kus need alalhoidlikud loomad on elanud 10 000 aastat. Meie käes lähevad urud miskipärast haisema, nii et peame varsti jälle edasi kolima.

Agaga karjas, nagu mitmetel koerlastel kombeks, meie ei ela – aitab oma perest küll! Kährikud on üpris head isad: kui kaslastel jäävad lapsed ainult emade hooleks, siis kährikupapad elavad koos oma perega. Vahel tuleb küll ka lahutusi ja abikaasavahetust ette, aga eks seda juhtu ka parimates peredes.

Hundiga on meil ühiseks jooneks see, et meiega ei murra oma pesa ümber teisi loomi. Mitte, et naabrid meile meeldiks – ei, me lihtsalt ei taha, et suuremad kiskjad meie kodu vere lõhna järgi üles ei leiaks. Paljugi, mis võib kutsikatega juhtuda...

Peale kodu on meil olemas ka varjendid – äärmiselt salajased peidupaigad, mis asuvad meie kodudest võrdlemisi kaugel. Agaga rõhutan veel kord: ärge meile parem ligi tükki! Kui tahate mind imetleda, siis pange mu pilt seinale – ja jääge terveks!"

Kähriku jutu tõlkis eesti keelde
Aleksi Turovski

BARBIE LEMMIKUD

Miski inimlik pole Barbiele võõras – lemmikloomadki on tal olemas! Tegelikult on ju aastatega muutunud nii nukud kui nende lemmikud. Kodudki on ajapikku teisenenud. Kui vanasti olid igal külalapsel omad lehmad-lambad-notsud, siis praegu elavad paljud maapoisid-tüdrukudki kortermajades, kuhu lemmikloomad ei taha mahtuda.

Vahel tekib sellest pahandustki, et isad-emad ei luba lastel kasse, koeri või hamstreid koju tuua. Kujutame nüüd aga ette, et sina, hea lugeja, oled suureks kasvanud ja sul on üks-kaks-kolm-neli last, kes kõik nuruvad lemmikloomad. **MISSUGUSE LOOMA VÕTAKSID SINA** suurest peast oma lastele? Joonista ja kirjuta meile sellest! Kes saadavad oma tööd toimetusse enne 10. detsembrit, neil on lootust saada auhinnaks lemmikloomad-Barbie!

Karolina Prits
Tabasalust

Kermo Kütt
Jõgevall

AHAA!

Nüüd ongi teada, kuidas peaksid meesõpetajad käituma, kui nad tahavad HEAD OLLA!

MEIE LUGEJAD ARVAVAD, ET HEA MEESÕPETAJA

on noor ja viisakas, ei karju tunnis, annab 45 minutit aega kontrolltöö jaoks, lubab alati WC-sse, ei pane märkusi, naeratab tunnis, kaitseb väikesi suuremate eest, räägib sõbralikult, seletab pikalt, mängib vahetunnis poistega palli, viib metsa matkama, ostab vahel kommi, ei jäta peale tunde, on pahade poiste vastu parajalt karm, armastab nalja ning lapsi ja on täitsa oma mees.

PAHA MEESÕPETAJA

paneab palju märkusi, on riikas, vanaaegne, ei lase WC-sse, annab kontrolltööks aega 5 minutit, sunnib rahvantsu tantsima, käsib emakeele tunnis lugeda järgmiseks päevaks kolme raamatut korraga, kutsub mampsi kooli, ei luba arvutiit näppida, juhib halvasti autot, käib sassis peaga, karjub kõva häälega, tutistab, sõimab, viskab tunnist välja ega tee üldse huvitavaid üritusi.

Loodetavasti on pahu meesõpse VÄGA VÄHE, ja need vähesedki teavad nüüd, kuidas heaks hakata.

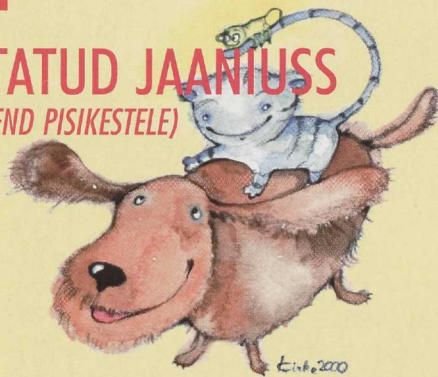
Katrin Jõgi Jõgevall

KARASTATUD JAANIUSS

(PISIKE NÄIDEND PISIKESTELE)

TEGELASED:
JAANIUSS
KARU
ORAV
KASS KISSI
KOER POLLA

JAANIUSS (TULEB LAVALE, RINGUTAB MÕNUSASTI): OI, KÜLL OLI MÕNUS LÕUNAUINAKI! NÄGIN UNES, ET JALUTASIN RINGI JA KÕIK MUUDKUI IMETLESID MIND. NOH, POLE KA IME: OLEN SÄRAV KUJU! JA MIS KÕIGE HARULDASEM: OLEN ESIMENE KARASTATUD JAANIUSSIKE – SENI POLE MEIE SUGUVÕSAST VEEL KEEGI SUUTNUD SÜGISSEL LÕBUSASTI RINGI LIIKUDA! OI, MIND OOTAB SUUR JA SÄRAV ELU!

KARU (TATSUB LAVALE, HAIGUTAB): AA-AH! EI JÄÄ VIST MUUD ÜLE, TULEB TALVEUNNE JÄÄDA. ÕHK ON KÜLM, TOITU JÄÄB AINA VÄHEMAKS... IGAV!

JAANIUSS (LÄHEB KARU JUURDE): TERE, KES SINA OLED? MINA OLEN JAANIUSS!

KARU (HAIGUTAB): OLE KES OLED, AGA MIND JÄTA RAHULE! MINA OLEN KARU JA TAHAN RAHU SAADA, SELGE?

JAANIUSS: SA VIST EI TEA, ET MINA OLEN MAAILMA ESIMENE KARASTATUD JAANIUSSIKE? VAATA, MA SÄRAN JA HIILGAN NIISAMA UHKELT NAGU JAANIÕÖL!

KARU: JA MIS SIIS?

JAANIUSS: KAS SA EI TAHAGI MINU SÕBRAKS HAKATA? MA ARVASIN, ET IGAÜHELE MEELDIKS, KUI TAL OLEKS SÄDELEV SÕBER...

KARU (HAIGUTAB PIKALT): KUULE, JAAN VÕI MIS SU NIMI OLI – JÄTA MIND RAHULE! MINA TAHAN MAGADA, MUL POLE MINGIT SÄDELEVAT SÕPRA VAJA. HEAD ÖÖD! (LÄHEB ÄRA.)

ORAV (TULEB HÜPELDES, LEIAB MAAST SEENE): OO, MILLINE PURAVIK! POLE ÜLDSE USSITANUDKI! SELLE VIIN OMA SAHVRISSSE, TALVEL HEA VÕTTA! (MÄRKAB JAANIUSSE.) TERE, KES SINA OLED?

JAANIUSS: TERE, SÕBER! MINA OLEN JAANIUSS. JA SINA OLED VIST ORAV, EKS?

ORAV: ORAV JAH, KES SIIS MUU. AGA SINA... HELDUS, SA OLED VIST SEENEUSS! MINE PAREM HEAGA MINEMA! SEE ON MINU SEEN, MINA LEIDSIN SELLE!

JAANIUSS: EI, ORAV, MULLE POLE SU SEENT VAJA! MA SÖÖN ÜLDSE VÄGA VÄHE, NII ET MIND ON KERGE ÜLETALVE PIDADA. VAATA, KUIDAS MA SÄRAN!

ORAV: JAANIUSS – NOVEMBRIKUUS! ÄRA AJA UDUJUTTU! JAANIUSSIDE AEG ON JAANIKUU JA MITTE NOVEMBER! (PÕRUTAB JALAGA VASTU MAAD.) KOHE MAGAMA, USSIKE! MINUL POLE AEGA SINUGA SIIN JUTUSTADA, MUL VAJA TALVEVARUD ÜLE VAADATA. (LÄHEB ÄRA.)

JAANIUSS (TIHUB NUTTA, ISTUB MAHA): ÄÄ-ÄÄ, MIND, KARASTATUD JAANIUSSE, POLE KELLELEGI VAJA! MIS SEST KASU, ET KANNATAN KÜLMA, MIS SEST SÄRAMISEST RÕÖMU, KUI MUL POLE ÜHTKI SÕPRA! (JÄÄB VAIKSELT TIHKUMA.)

POLLA JA KISSI (TULEVAD TEINETEIST TOETADES TASAKESI LAVALE).

KISSI: MIS MEIST SAAB, POLLA? KAS KODU ON VEEL KAUGEL?

POLLA: EI, VÄGA KAUGEL EI OLE – AGA KOHE PEAME PÕÖRAMA MAANTEELE JA SEAL ON PALJU AUTOSID. OHT ON SUUR...

KISSI: HEA, ET OLEME VÄHEMALT KAHEKESI! OH MEID ÕNNETUID – MEIL KUMMALGI POLE SUURI SÄRAVAID SILMI NAGU TEISTEL KASSIDEL JA KOERTEL.

POLLA: ÄRA NUTA, KISSI! LOODAME, ET AUTOJUHIID MÄRKAVAD MEID EGA AJA ALLA.

KISSI: EI, POLLA – OLEME MÕLEMAD TUMEDA KASUKAGA, JA SILMAD ON MEIL PISIKESED EGA HIILGA NAGU TEISTEL KOERTEL-KASSIDEL... MA KARDAN, ET ELUGA ME KOJU EI JÕUA, JÄÄME AUTO ALLA. (NUTAB.)

JAANIUSSIKE (TÕSTAB PEA JA KUULATAB).

POLLA: JAH, OLEKS MEIL HELKURID NAGU INIMLASTEL, MIS SIIS VIGA OLEKS! HELKUR ON MAANTEEL NII MÕNEGI ELU PÄÄSTNUD...

JAANIUSS: VABANDAGE! (KISSA JA POLLA JÄÄVAD KUULATAMA.) VABANDAGE, KAS MA KUULSIN ÕIGESTI, ET TEIL OLEKS HELKIVAT SÕPRA VAJA?

KISSI: OLEKS MUIDUGI, AGA KUST SA SELLE VÕTAD? MEIL ON MÕLEMAL PISEMAD SILMAD KUI TEISTEL KOERTEL-KASSIDEL, JA RAHA POLE MEIL KA, ET POEST HELKURIT OSTA.

JAANIUSS: VAADAKE MIND!

POLLA: JAH, SINUL JUBA HELKURIT VAJA POLE, SINA SÄRAD NAGU JAANIUSS!

JAANIUSS: AGA MA OLENGI JAANIUSS! KARASTATUD JAANIUSS, MUIDE! JA KUI SOOVITE, SIIS HAKKAN MA TEIE SÕBRAKS.

POLLA JA KISSI KAS TÕESTI? OI, KUI TORE! SINUGA KOOS JULGEME KÜLL MAANTEESERVA PIDI KOJU MINNA!

JAANIUSS: HAKKAME KOHE MINEMA!

POLLA JA KISSI: HURRAA, MEIL ON NÜÜD OMA HELKURI!

JAANIUSS: JA MINUL ON KAKS SÕPRA! LÄKI, SÕBRAD! (LAHKUVAD VAATAJATELE LEHVITADES.)

POLLA (PEATUB HETKEKS): AGA KAS TEIL ON JUBA HELKUR OLEMAS?

**AGA MISSUGUST HELKURIT
 TAHAKSID ENDALE SINA?
 JONISTA OMA UNISTUSTE HELKUR
 PABERILE JA SAADA TOIMETUSSE!
 PARIMATELE AUHINNAKS
 MAANTEEMETILT
 PÄRIS-HELKURID!**

Kirjanurk

TERE JÄLLE, sõbrad!

Põhjaeestlased saavad endiselt oma auhinnad kätte Kullo Lastegaleriist Tallinnas (Kuninga 6), lõunaeestlaste preemiad lähevad Tartu Lasteraamatukogusse (Kompanii 3/5). Kellel on muid soovet, see andku kirja või telefoni teel teada!

Hello! I'm 12 years old and like Britney Spears. **ZANE LISKMANE**, "Madaras", Nikraces p.ag, Kuldigas raj., Latvia LV 3520.

Hello! I want a penfriend. I'm 15 years old girl with blue eyes. **INESE KECA**, Liela Darza 53-1, Daugavpils, Latvia LV 5400.

Hello! I'm 12 years old Elsa. Write me! **ELSA VAIVARE**, "Burtniezi", Lestene, Tukuma raj., Latvia LV3146.

Hi! Anna is waiting for your letters! **ANNA GINGULE**, Uliha 87/3, Liepaja, Latvia

Hello! I'm 12 years old and I want to correspond with girls and boys, My favourite animal is horse. **KRISTINA TRETYAKOVA**, Darzu 74-58, Rezekne, Latvia LV 4600.

Hi! My name is Kartina, I'm 12. I should want to have penfriends – boys and girls. Answer 100 %. **KATRINA KUCINSKA**, Ventspils iela 6-43, Rezekne, Latvia LV 4600.

Hello! I am a 13 years old Latvian girl, I like music and travels. **MONTA KVJATKOVSKA**, Berzupes 8 - 24, Riga, Latvia LV 1004.

My name is Ieva, I'm 12. I like music and I'm waiting for your letter. **IEVA**, Kalna 60/1, Skrtveru Aizkraukles raj, Latvia LV 5125.

Kooli-Kenid võitsid

KERMO KÜTT

Jõgeva ühisgümnaasiumist, **HELLE MELIS** Ruila põhikoolist ning **MARKUS** ja **MERILIN PIHLAK** Jõhvist.

Keni rõivakomplektid saavad **KATRIN JÕGI** Jõgevalt, **TIINA KAUKVERE** Jänedalt ja **KAROLINA PRITS** Tabasalust.

LEGO auhinnad saavad **TOOMAS TURSK** Karksi-Nuiast, **MERILIN MÄNNAMÄE** Kohtla-Järvelt, **MARI POLL** Tallinnast, **KATRIN KAASIK** Haapsalust, **MERLE HUNT** Jõgevamaalt ja **NELE LUIK** Vatlast.

Ristsõna-kassett läheb seekord **KAISA REBASELE** Tallinnast.

Loomakaitsepäeva-postri saavad **KRISTEL KIVIJÄRV**, **EVA-THERESA MARTENS** ja **ANDRES AINSON** Tallinnast, **MARTIINA VIIL** Tartust ning **MAIRE LUMISTE** ja **ARRIS KARTSEPP** Pärnjoelt.

Skauдимõistatuse-kleepsu võitis **EHA ADAMSON** Tartust.

Raamatudetektiivi-auhinna võitis **REELI VIKBERG** Tallinnast, kes tundis ära kõik kirjanikud. (Fotodel on Tiia Toomet. Andrus Kivirähk, Ilmar Trull, Heljo Mänd ja Dagmar Normet.)

Hello, I'm Elina, 11 years old. Write me, boys and girls from 10 to 12 years old. **ELINA ZUKOVA**, Zasmuizas 6 - 23, Riga, Latvia LV 1021.

Hi! My hobby is eating chocolate, I'm 11 years old. I like reading books. **IEVA VILKOVICA**, Siguldas 5 -1, Mores pag., Cesu raj., Latvia

Hello! I want to find friends in Tallinn, the 10-12 years old children. I'm 11. I'm collecting the stickers and posters. I love Five and Vengaboy. **DACE KOSA**, Apuzes 23 -1, Riga, Latvia LV 1046.

Hello! I'm 12 years old Inga. I like BrainStorm, Five and Gunars Kalnins. Please write me soon! **INGA RIMKUNE**, "Kapas", p.n. Musam Bauskas raj, Latvia LV 3920.

Hi, my name is Elina. I'm 15. I'd like to have penfriends who are going in for orientiering sport. NB! I know only German! **ELINA BRALITE**, Benru 29-9, Jekabpils, Latvia LV 5205.

Hello, my name is Julja, I'm 12. My hobby is drawing and favourite subject at school is English. **JULJA**, Stai-celes 1 / 2 -7, Riga, Latvia LV 1035.

Hi, I'm waiting for your letters! **SANTA LIPSKA**, Marupes 41-17, Riga, Latvia LV 1002.

Hello! I'm Arnita, I'm 11. My favourite animals are cat and dog. **ARNITA BE-**

KERTA, Zala iela 44 - 56, Dobele, Latvia LV 3701.

Hello, I'm Roman, 12 years old. Write me! **ROMAN VEYERIS**, Vanadzina gatve 2-19, Riga, Latvia LV 1015.

Hi, I'm 12 years old boy and I like sport and games. **SANDIS JANSONS**, Kuldigas str. 55 - 28, Tukums, Latvia LV 3104.

Hello, write to Arta! **ARTA ZACESTE**, Abreves 1-12, Vilaka, Balvu raj, Latvia LV 4583.

Hello, my name is Evija, I'm 14. If you are 13 -15 and like BrainStorm and HIM, then write me! **EVIIJA**, Brivibas 136-24, Riga, Latvia LV 1012.

Hi! I'm 15 years old Liga. I like see and travelling. **LIGA RAKSTINA**, Parupes 10-20, Tilza, Balvu raj. Latvia LV 4572.

Hello! I am 12 years old Kristine and I like Britney Spears. My favourite pop-groups are Vengaboy and BrainStorm. **KRISTINE KREGERE**, "Miezisi", Kurmenes pag, Aizsaulkes raj., Latvia LV 5115.

Hello, I'm 11 years old Krista. I love Brainstorm, cat, dancing and icecream. **KRISTA PETERSONE**, Krasta iela 6, Valmiera, Latvia LV 4201.

Hello, I'm Ilse, 14 years old. I like good music and... If you want to know some-

thing more about me – write me! **ILZE**, Avotu 4, Aluksne, Latvia LV 4301.

Hello, I'm 13 years old Liga. My hobbies are reading and swimming. I like the sun, animals and boys. **LIGA SKRASTINA**, "Kalezī", P.n. Sermuksi, Cesu raj, Latvia LV 4145.

Hi, my name is Marta and I'm 12. I like animals, readings the books, skating and riding. **MARTA GRUBA**, Livu 29, Ventspils, Latvia LV 3605.

Hello! My name is Madara, I'm 13. I like music, animals and penfriends. **MADARA SARTA**, Slokenberga 4-4, Tukuma raj. P.n. Milzkalne, Latvia LV 3148.

Hello, I'm Sabine! I'm 16. My hobbies are rading, sport and good music. I'm looking for new penfriends from Estonia. **SABINE SKRASTINA**, Sermoksi, Latvia LV 4145.

Hi! I'm Baiba. I'm 14. Write me, boys (14 - 15 years old) or girls (12 - 17)! **BAIBA KULAINA**, Meldru 2 - 20. Riga, Latvia LV 1015.

Hello! My name is Agnese, I'm 13 years old. I like good music. I'd want to correspond with people (14 - 15 years old). **AGNESE GAIDUKAI**, "Lab-dzeni", Talsu raj. Gibulu pag. Latvia LV 3297.

Hello! My name is Zanete. I want to find penfriends very much. I'm 13 years old. If you read it, please write me! **ZANETE GRUZINA**, Ed. Virzas 28 - 21, Jelgava, Bauskas region, Latvia LV 3913.

Hello, please write me! My name is Zane Gulberga, "Zemdegas", Zasas pag, Jekabpils, Latvia LV 5239.

Tere! Minu nimi on Olga, olen sündinud 26. augustil 1988, mul on 2 venda, Miša ja Pavel. Käin Koeru keskkoolis. Mulle meeldib ujuda ja joonistada. Mu lemmikbänd on Spice Girls, lemmiklaulja Madonna. Mul on koer, kass ja kassipojad. Minu aadress on **OLGA TIMERKANNOVA**, Ervita mõis, Koeru v., Järvamaa.

Mari (10), kelle huvialadeks on sport, flöödimäng ja kleepsude kogumine, soovib kirjavahetust 10-11a. tüdrukuga.

MARI RANDMAA, Aia 52-30, Jõgeva 48 304.

Mariann (11), kelle hobideks on kleepsude kogumine ja arvuti, ootab kirju 10-13a. poistelt-tüdrukutelt. **MARIANN GORJAJEV**, Lasketiiru 7, Tapa 45 107.

Laura (11), kelle huvialadeks on jalgpall ja kleepsude kogumine, soovib kirjavahetust 10-11a. poiste ja tüdrukutega. **LAURA KALA**, Poolemõisa 1-6, Aegviidu 74 501.

10 - 14aastased tüdrukud! Kirjutage Mariannele (10), kelle hobideks on lugemine, söömine, magamine ja jalgpall! **MARIANNE PISUKOV**, Andsumäe 3-10, Puiga, Kasaritsa sjsk, Võrumaa 65502.

12a. Tiina otsib 11-14a. poistest ja tüdrukutest kirjasõpru. Hobid: ujumine, klaverimäng. Lemmiklaulja: Enrique Iglesias. **TIINA VANATALO**, Kooraste k., Kaagvere sjsk, Põlvamaa 63103.

Anne-Liis (9), kelle huvialadeks on lugemine ja Spice Girls, ootab kirju poistelt ja tüdrukutelt vanuses 9 - 11 a. **VIRU-KABALA**, Lääne-Virumaa 46 701.

Helen (9) soovib kirjasõpru vanuses 8-13. Lemmiklaulja on Britney Spears, huvialaks joonistamine. **HELEN KUUSK**, Liikuv side 2, Saaremaa 93822.

10aastane Kaidi, kellele meeldib joonistada, kirjutada ja muusikat kuulata ja kes kogub marke, loomakaarte ja udukaid, soovib leida tüdrukust kirjasõpra vanuses 8 -12. **KAIDI KUUSK**, Koki k., Liikuv side 2, Saaremaa 93822.

12aastane poiss, kelle hobid on jalgratas ja ujumine, lemmikbändideks Push Up ja Red Hot Chillipeppers, tahaks kirjavahetust pidada ilusate (soovitavalt blondide) tüdrukutega. **KIRSI 5/ KALDA pst. 20. Klooga, Harjumaa 76706.** (Loodetavasti selgub kirjas ka nimi.)

Toomas (12), kelle hobideks on ujumine, karate ja lugemine ning lemmikbändideks Aqua, Caater jt., ootab kirju 11 - 13a. tüdrukutelt. **TOOMAS EENLO**, Metsa 13-5, Klooga, Harju mk. 76706.

Jana (10), kelle huvialadeks on sport, lugemine ja joonistamine, soovib kirjasõpradeks suvalises vanuses poissetüdrukuid. **JANA LILLO**, Sütiste tee 39 -64, Tallinn 13414.

11 a. Margus, kelle hobideks on sport, puutöö ja lugemine, soovib kirjavahetust nii poiste kui tüdrukutega. **MARGUS KALJUSTE**, Metsa 22 -4, Klooga, Harjumaa 76 706.

12a. Toomas, kelle hobiks on arvuti, soovib kirjavahetust tüdrukutega. **TOOMAS TAMMER**, Roheline tee 1, Klooga, Harjumaa 76 706.

9aastane Liina soovib kirjavahetust 8 - 10aastaste tüdrukutega. Huvialad: sport, kleepsude kogumine. **LIINA KRAAVI**, Ellamaa 184 - 7, Harjumaa.

Katre-Liis (11) otsib kirjasõbraks 11-13a. tüdrukuid. Hobid: muusika, jalgrattasõit. **KATRE-LIIS TEESALU**, Järve 4 - 48, Klooga, Harjumaa 76 706.

12a. Ahto, kelle huvialadeks on jalgrattasõit ja ujumine ning lemmikbändideks Caater, BrainStorm jt., soovib leida 11-14a. poistest ja tüdrukutest kirjasõpru. **AHTO LOOK**, Kase 2, Klooga aedlinn, Harjumaa 76706.

Dear friends! We are teenagers from the small town Vilani (Latvia), the members of the Friendship Club. We are 14 - 16 years old. We would like to make contacts with the teenagers of Estonia. Write us! **SILVIJA MALNIECE**, Children's Centre, Friendship Club, Raina 35, Vilani, Latvia LV 4650, phone +371 4662645.

Saluton! Ni, gelernantoj en urbo Cesis, lernas Esperanto-lingvon. Estonaj esperantistoj, ni atendas viajn leterojn! **ESPERANTO KLUBO "CESIS"**, p.k. 981, Cesis, Latvia LV 4101.

Saluton! Mia nomo estas Marite Mezjane. Mia adreso estas: **Bille 5-32, Drabeshi, p. Jeriki, reg. Cesis, Latvia LV 4139.**

NB! Kaks viimast adressaati ootavad esperanto keele õppijate kirju!

Nimi: Irmes Noormaa (Kahjuks mul praegu pilti pole.)

Sünnipäev: 7. 02. 1990

Huvialad: joonistamine, metsas käimine

Tahan saada: nõiaaks

Kogun: kleepse, marke, loomade pilte, kommipabereid

Lemmiklauljad: Britney Spears, Ines

Lemmikbändid: A'Teens, Aqua

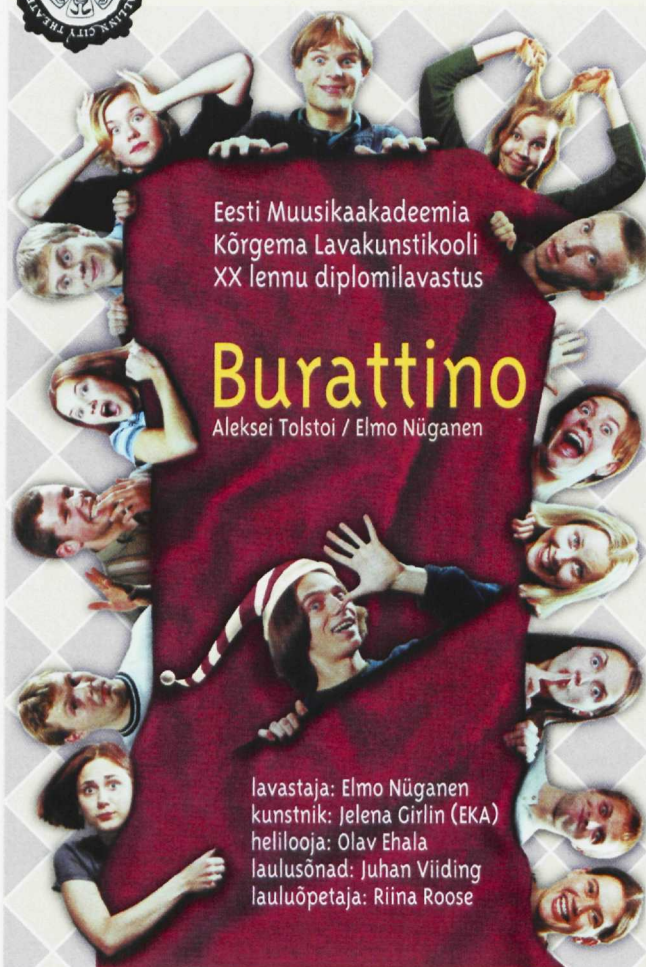
Lemmikfilm: "Võluvägi"

Soovin: Kogu maailmale head tervist!
Aadress: Meegomäe k., Kasaritsa sjsk, Võrumaa 65502

TALLINNA LINNATEATER

Eesti Muusikaakadeemia
Kõrgema Lavakunstkooli
XX lennu diplomilavastus

Burattino

Aleksei Tolstoi / Elmo Nüganen

lavastaja: Elmo Nüganen
kunstnik: Jelena Girlin (EKA)
hellilooja: Olav Ehala
laulusõnad: Juhan Viiding
lauluõpetaja: Riina Roose

Üks ring on täis saanud, Linnateater on jõudnud otsaga taas Salme tänava kultuurikeskuse suurde saali, mis omal ajal oli teatri pealavaks ning kus mängiti 1970. aastate lõpus suure menuga Eero Spriidi lavastust "Burattino", mille peaosas säras Lauri Nebel. Nüüd võib Salme tänaval taas näha sedasama pika ninaga võrukaela, küll aga hoopis uues tõlgenduses. Elmo Nüganen tõi oktoobrikuu lõpus EMA Kõrgema Lavakunstkooli XX lennu tudengitega välja oma loo puunukk Burattinost. Tegemist on uue näitlejakursuse esimese oma lavastusega, seega peaks see lavastaja sõnul erilist huvi pakkuma neile, kes tahaksid näha värseid näitlejahakatisi.

Lavastuses mängivad, laulavad, tantsivad ja musitseerivad XX lennu teatritudengid:

Argo Aadli, Ott Aardam, Karol Kuntsel, Hele Kõre, Alo Kõrve, Kadri Lepp, Karin Lätsim, Laura Nõlvak, Evelin Pang, Anti Reinthal, Maria Soomets, Elisabet Tamm, Mart Toome, Carita Vaikjärv ja Priit Võigemast

Etendused toimuvad Salme Kultuurikeskuses.
Lavastus on soovitatav alates 7. eluaastast.

Etendused novembrikuus:

18.11. kell 12.00, 21.11. kell 15.00, 24.11. kell 18.00, 30.11. kell 18.00.

Etendused detsembrikuus:

2.12. kell 12.00, 9.12. kell 12.00, 12.12. kell 14.00.

Piletid müügil Tallinna Linnateatri piletikassas Lai 21, telefon 66 50 800, Salme Kultuurikeskuse piletikassas Salme 12, telefon 64 16 425, ning Kaubamaja Piletikeskuses. Pileti hind 60 krooni.

MILLINE NÄEB TEIE ARVATES VÄLJA LOLLIDEMAA?

Joonistage meile, milline võiks teie arvates välja näha lollidemaa. Saatke oma töö aadressil Lai 23, 10133 Tallinn, hiljemalt 1. detsembriks. 2 vaimukamat lollidemaa kujutajat saavad preemiaks 2 piletit etendusele "Burattino".

OI TEATRIT, OI KOERUST!

LONTUDE LONTUD ON VALITUD

Paljud Astrid Lindgreni lugude tegelased ihaldavad oma koera ja mõnedel – näiteks vapral Rasmusel – on see ka juba olemas. Kuidas saaksidki Rasmus ja Pontus lahedasti vargaid ja röövleid paljastada, kui neil poleks väikest vahvat koera nimega Lontu!

Eesti Draamateatri rahvas mõistis Rasmuse-lugu lavastama hakates, et ilma õige Lontuta asjast asja ei saa. Aga kust võtta peni, kes ei pelgaks lava ja oskaks kirjandusliku koera rolli sisse elada?

Eks korraldatudki siis 24. septembril suur Lontude konkurss, kuhu kogunes päris palju penisid – osa tuli võistleva, osa niisama nuuskima ja asja uurima. Igal sabaliputajal oli loomulikult palju häid omadusi, kuid kõige sobilikumateks osutusid spanjel Archibald ja segavereline Laki.

Lontude kokkutulekul elasid koerad oma pere-rahvaga ka lõbusat spordi- ja seltsielu: Jelena Mangustova salongi koerad näitasid moekaid koerakleite ja -palituid, Tarkade Koerte Klubi esines koerte sõnakuulelikkuse ja Agility demonstratsiooniga.

"Rasmuse, Pontuse ja Lontu" lavastaja Ain Prosa ning peaosalised Taavi Teplenov ja Tiit Sukk sõbrunesid õige mitme Lontu-kandidaadiga. Kui Archibald ja Laki juhtuvad mõnel

etendusepäeval näiteks tööreisil või sugulase pulmas olema, siis on varuks veel mõned näitlejaskalduvustega penid: Pätü, Bosse ja Killu.

Kõik koerasõbrad kähku teatrisse! Etendus pole põnev ainult lastele, vaid ka kõigile neile suurtele inimestele, kes armastavad Astrid Lindgreni lugusid ja koeri.

Lontu küll autogrammi anda veel ei oska, aga ühe sõbra-liku auhiga tervitab ta teid kindlasti!

Puudlist pruut moedemonstratsioonil.

Taavi Teplenov, Tiit Sukk ja Archibald peavad kõik koerustest lugu. Lontu osa sai siiski Archibald.

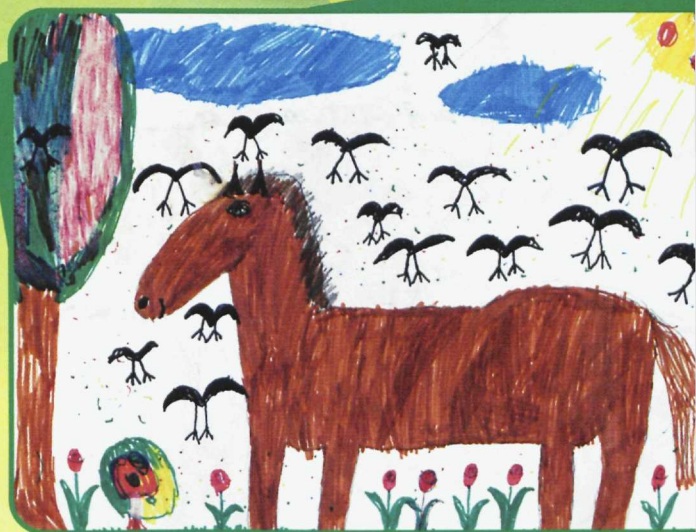

KÕIK LEGOD POLEGI KANDILISED!

Ega vist ükski noor inimene arva, et kõigis legokarpides peituvad ainult kandilised klotsid? Iga aastaga tuleb juurde aina uusi ja uusi legoleiutisi, ning enamjagu tüdrukuist teab, et Scala-sarja kastid-karbid on mõeldud just neile. Scala sarja nukkudel on oma koerad ja hobusedki. Nende nägudest särab vastu õnn ja rahulolu. Aga maailmas on palju koduloomi, kes on jäetud saatuse hooleks. Fantaseerime nüüd veidi ja kujutame ette, et meil Eestiski on oma Legoland, ja seal asub nurgake ka kodutute loomade jaoks. Missugune see võiks olla, selle üle mõtle nüüd järele ja saada oma mõtted joonistuse või jutukesena toimetusse enne 10. detsembrit. Parimatele REKATOLT auhinnaks Scala-sarja karbikesed!

Kristina Kruus
Jõgeva ühis-
gümnaasiumist

LEGO

LEGO esindaja Eestis:
AS Rekato

KÕIGE PEALE NEED MÄNGUASJATEGIJAD KA TULEVAD!

MINU KOER

Minu koer on Betsi.
Ta palju ringi keksib
ning mänguhoos mind näksib
see minu armas Betsi.

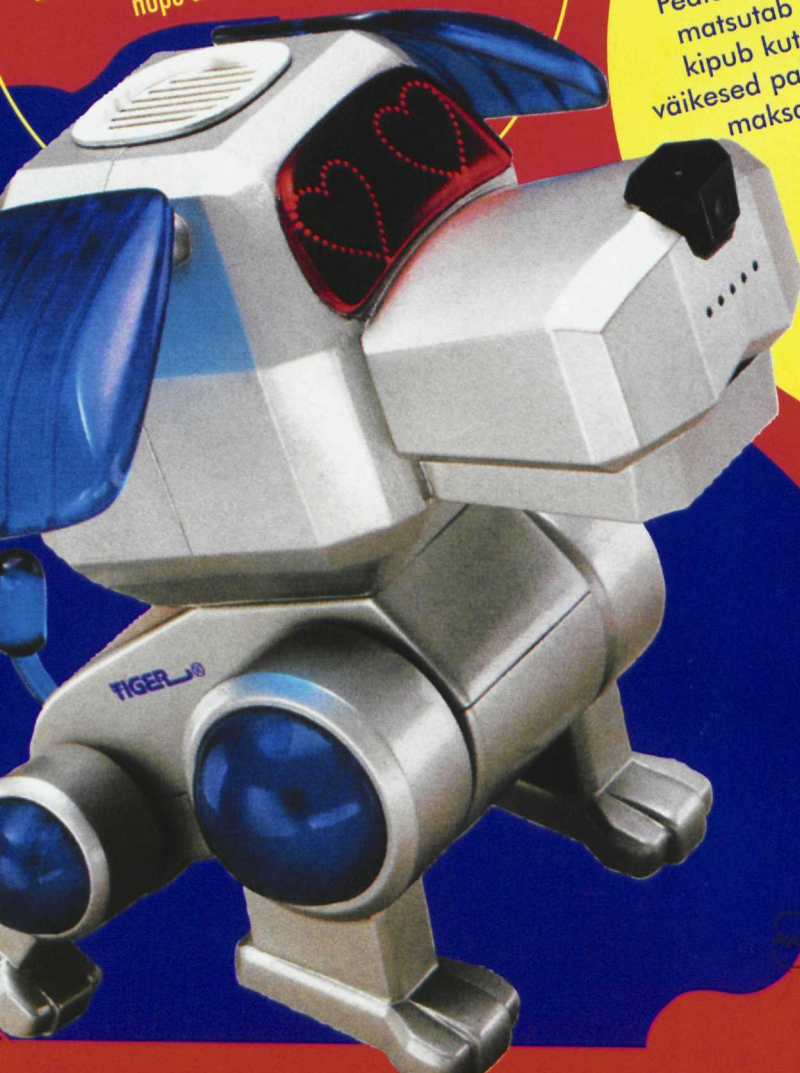
Betsi, Betsi, tule sa
minuga koos mängima!
Ning mängus ära haiget tee,
sa armas nösuninake!

Triin Ardam
Põltsamaa
ühisgümnaasiumist

Nii mõnelgi lapsel on
Triinu värsse lugedes meel kurb:
mida teha, kui kuidagi ei saa koera võtta?
Ühel ei luba isa, teisel ema, kolmas teab isegi,
et kellelgi kodus poleks aega kutsikaga tegelda.
Elusolendid on juba kord sellised, et neid ei saa
nupu abil sisse-välja lülitada.

Nüüd on leiutatud
uuemat tüüpi lemmikloom, kes
tantsib, laulab ja liputab saba, kuid õue
ei kipu ja loike tuppa ei tee. Poo-Chi nime
kandva robotkutsika repertuaar on mõne pop-
kuti omast suurem: ta oskab laulda kuut laulu.
Peale selle liigutab kunstkoer kõrvu, pilgutab silmi ja
matsutab suud, kui talle konti näidatakse. Uinudes
kipub kutsikas norskama, aga üks igaühel ole oma
väikesed pahekesed... Kui kaks Poo-Chit kohtuvad, siis ei
maks karta, et nad teineteist hammustaksid –
nende robotisüdamed tuksuvad
alati sõbralikult.

AGA MISSUGUSE
ROBOTI LEIUTAKSID SINA;
HEA SÕBER? Saada oma ideed
toimetusse enne 10. detsembrit!
Parimatele auhinnad – pea-
auhinnaks va Poo-Chi ise!

EESTI
MÄNGUASJATE KOGU
AR